

ELOFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM. 357

KIADÓHIVATAL

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM. 151.

Arad, 1914.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Szerda, május 6.

Mai számunk főbb közleményei:

- A magyar kultúra.
- Schwarcz Gizella apja.
- Az első obstrukció a dumában.
- A vitás Vörmező.
- Kereskedők a csődjogról.
- Kémkednek a bózások?
- Aradi képek.
- Russu Sirianu szobra.
- Az osztrák rutén-pőr.
- Tarkaságok.

Irodalmi nyelv.

Arad, május 5.

Holnap ismét elolvashatjuk a magyar sajtóban, hogy képviselőházi analfabéták, egy alelnök, sőt egy egészen rangtalan képviselő is „kirontott” a magyar irodalom ellen: lebecsmérelte azokat a nagy, nagyobb és legnagyobb magyar írókat, akik felől az újságok hasábjain csak térdreborulva lehet szólni. Ime ilyen ez a munkapárt — mondják a hazafias és kormányellenes szempontból ítélkező fő-főkritikusok — nem elég neki, hogy nem ő írta a Szegfü-féle Rákóczi-történetet, most meg a szindarabokba is belekontárkodik!

Jaj és százszor jaj annak a szerencsétlen és vakmerő képviselőnek, aki más véleményen merészkedett lenni egy és más irodalmi alkotás felől, mint aminőt a megkritizált író barátai, pajtásai és követői már egyszer megállapítottak és világgá harsonáltak. Természetes, hogy az az al-

elnök, vagy micsoda csak azért kritizál, mert rossz drámát írt tizennégy éves korában, álmban pedig arra is gondolt egyszer, hogy ezt a drámát benyújtja a karakószörcsöki Theatre Francais-hoz s egy szó, annyi mint száz: a fekete-sárga irigység beszél belőle, amikor nem ismeri el alázattal, hogy a magyar nyelvnek soha olyan tökéletes, ragyogó és kristálytisza ismerője, terjesztője nem volt, mint például Szomory Dezső.

Pedig azon a néhány felszólaláson, amely a kultusztárca vitájában művészeti és irodalmi kérdésekről elhangzott, nem lehet a nagyképű és üres megbotránkozással tulesni. Valami, talán nem is épen kevés igazság van azokban a megjegyzésekben, amelyek az ugynevezett modern művészet és irodalom szín-, forma- és nyelvficamódásait vették bonckés alá.

Irodalomról, színházról, művészetről leginkább csak a „kritika” összefoglaló cím alatt meghuzódó egyéni vélemények, pajtáskodó vállveregetések és kéz-kézét mos elvek alapján írott sorok kerülnek a közönség elé és ritka eset az, amikor a közönség maga mondhat véleményt. A képviselőházi — mondjuk, hogy elkésett — kritizálók sorában épen a közönség megnyilatkozását, vagy legalább is a közönség egyik tekintélyes részének megnyilatkozását kell látnunk. Azok az igazságok, amelyeket a „nyolcasok” művészkedéséről, a ká-

véházi, budapesti álmagyarság irodalmi művelőiről elmondtak: nem egy emberben éltek, nem egy képtárlatra járó, színházi zsölyében ülő, újságot, könyvet olvasó ember érezte azokat, amikor magában elesodálkozott, hogy hát ez az a híres művészet, ez az a bámulatos színmű, ez az a felülmulhatatlan magyar írói alkotás, amelyről zengve-zeng minden újság...

Hiszen lehet azt mondani: a közönség véleményét mondhat nyomtatott, nyilvános szónál súlyosabb tettel: nem nézi meg a nem tetsző darabot, nem veszi meg a rossznak talált festményt, könyvet. Ez néha így is van és ilyenkor kis meglepetéssel látja a be nem avatott, hogy a nagyszerű társadalmi dráma, a nagy magyar író legutolsó és felülmulhatatlan alkotása, amely a bemutatón soha nem tapasztalt sikert aratott, amelyben nincs egy kivetni való szó: három előadás után eltűnt a műsorról. Máskor azonban mégis csak elvakít a szerteszélllyel zengő harsonázás: az egetverő kritikátlan dicséret, a közönség bedől, hallgat és legfeljebb titkon, félve bosszankodik.

Valamikor — amikor még a kritika függetlenebb, őszintébb, baráti nexusoktól mentebb volt — Jókairól is megirták a gyengéit, a kisebb értékűnek talált munkái előtt nem borultak le. Ma: minden nagyszerű, felséges, utolérhetetlen, az író és irocska

Modenai Mária.

írta: Szekula Jenő.

Az Este hercegnő, aki Máriának nevezett s Anglia királynője is volt, fésülködés közben megkérdezte az ezüstruhás frájjoktól és a széptevő asszonyoktól:

— Van-e olyan szép a hajam, mint a Sedley Kataliné?

A nők összenéztek, halk és illattalan suttogás támadt — egy pillanatra a méla őszi szél zenéjét is meg lehetett hallani, amely tündérújjával megkopogtatta a királyi White hall kódos ablakait.

— Szébb a hajad, mint a csillagsugaras ég, amely az ir szigettengert beragyogja, — mondotta egy fehérruhás leány, akinek a nagyanyja a méglyán halt meg, mint a katolikus vallás vértanuja. De palotahölgy volt s a királyi várban közönségesen Anna kisasszonynak hívták.

Az Este hercegnő mosolygott. Jól esett, hogy ezt a bókot üde és tiszta leányajkról hallja.

A fésültetés véget ért. Még csak az ajkát dörzsölte végig valami tiszta balzsammal, melyet a szép Ornwud herceg vitt neki Vizekreszt napján ajándékba. A királyság első gavallérja. Araboktól vette Tangerben, tudós kuruzslóasszonyok féltett és exotikus titka volt, de Londonban senki sem ismerte a receptjét s a tavaszi rózsák hamvas színét és napsugarát varázsolta most a királyné ifju ajkára.

— Csókos szájam vajon oly kívánatos-e, mint ama Sedley Kataliné! — kérdezte durcásan és nem lankadó makacssággal a királyné.

Halk kacagás ezüst árama zendült át a hódoló társaságon. Csupa bók volt ebben is, csodálat és elismerés. De az Este hercegnő forró és lázadó lelkét még sem tudták megnyugtanni.

— Királyné! — kiáltotta fel Rochester asszony, aki a legokosabb volt közöttük és a politikában is járatos, mert a királyság első lordjának a felesége. — Hogyan hasonlíthatja össze isteni és kiválasztott személyét egy közönséges ágyasával.

Modenai Mária az ajkába harapott. Szeretett volna felugrani, hogy élesre fent körmeivel összekarmolja kétszínű udvarhölgyének karminpirosra kifestett arcát. Mert ez is benne van a dologban, tudta, érezte és már be is sugták neki. Kerítő szerepet játszott ő is, az urával együtt. Belopták a király ágyába a James-negyed kéteshírű hölgyét, csak hogy teljesen hálóba kerithessék a királyt. S azóta Stuart Jakab elhidegült tőle, a tündérszép Modenai Máriától. Csókjai nem neki számítanak többé.

Arca elfehéredett. Bőrén kábitó hideg borzongott végig. A haragot nem tudják mindig titkolni az asszonyok, a szőke angol nők sem, hát még ő, akinek arany bőcsőjét a forró és a napsugaras Ferrarában rángatták. De még türtöztette magát, mosolygott és várt, hogy egy pillanatra se essen ki királynői méltóságából.

S míg magasra emelte föl fejét, körmei görccsös erővel húzódtak össze, mint az erdei macskáé, mikor támadásra készül. Fölállott, még egyszer a tükörbe nézett. S talán nem is remegett a hangja, amikor mondta:

— Ma szép akarok lenni. Amilyen menyasszony koromban voltam. Talán megtetszem még egyszer az én csapodár uramnak, II. Jakab angol királynak.

Köréje sereglettek. Vigasztalni próbálták.

— Aki az istenek poharából ivott — mondotta az egyik tudós nő — az nem fog hozzászokni az utszéli fogadók italához.

Modenai Mária ismét mosolygott. De ez már gyöngye mosoly volt és erőlen, mint a napsugár, amely az őszi ég könyfelőjébe tévedt. Már tudta, nem ámíthatta magát, de ezeknek nem valhatta be mégsem. Tiltotta asszonyi méltósága, a szégyen és lobogó lánggal égő gögje. Csak véletlenül van gromantdiadém szőke haján s a kincsét érő gyöngylánc is csak áttatás a nyakán. E tipert, sző enccsétlen és kifosztott asszony ő, csak úgy mint egy megcsalt halkofa, akihez hűltelen lett a férje. Az igazi királyné Sedley Kataliné és is, egy közönséges és hercegnő némben még hozzá rut is, mint az éjszaka. Ősse ázó lott. Karcsu alakja, amely sudár növesű volt és sovány, de erős, mint a palma, kiagy nes d-ett. Kacagni próbált, de nem sikerült.

— A céda! — tört ki ajkáról a kiáltás, pórias vetélytársnőjére gondolva. De k szőnőjét finom metszésű szája elé illesztette. A ká-

életének legnagyobb alkotása. Minden héten van egy új remekműve a magyar drámaírásnak, minden hónapban egy klasszikus könyvvel több és legálább félévenként egyszer a magyar nyelv újabb reformátorai hozzák irodalmi piacra a kávéházi-, a zsorgon-, a tolvajnyelv szemetjével megtűzdelte új magyarságot...

Nem ártott tehát, ha most — egyszer-történik egy évben — hangos és érthető véleményt mondtak erről az irodalmi nyelvről. Kér, hogy nem mondták el melléje, amiről itt szolt ez a pár sor: azt, hogy az irodalmi nyelvnek a magyarság nagyobb megbecsülésén kívül nem ártana egy kis tiszteletben tartása az igazságnak és őszinteségnek.

A magyar kultúra.

(A kultuszterea tárgyalása a képviselőházban.)

Fővárost tudósítónktól.

Budapest, május 5.

Ma tárgyalta a képviselőház a kultuszterea költségvetését, amellyel kapcsolatosan néhány érdekes beszéd hangzott el. Különösen föltűnést keltett Pekár Gyula és Szász Károly beszéde. A kultuszminister beszédének ama része, amellyel a középiskola reformját érintette, sok vitára fog okot szolgáltatni.

A Ház mai üléséről ez a tudósításunk szól:

Az első között, akik a Ház, mai ülésére megérkeztek, volt Lukács László és Khuen-Héderváry Károly gróf a két volt miniszterelnök.

Bánffy Miklós gróf összeférhetetlenségi ügyében a bejelentőt annak idején Verebely Hugó dr. ügyvéd képviselte, akit az összeférhetlenségi bizottság elnöke, Erdély Sándor palotabírókkal vezetett ki. Minthogy az ügyvédet újra megbízták a képvisellel, megkérdezték Erdély Sándort, hogy mi ez ügyben az álláspontja.

— Új álláspontom egyelőre nincs ebben az ügyben, — felelte — minden attól függ, hogy

megjelenik-e személyesen a bejelentő, vagy pedig ügyvédjével képviselteti magát.

A kultuszterea szónokai Evetovics János, Berzeviczy Albert, Pekár Gyula, Lázár István gróf és Szász Károly.

(Az ülés.)

Háromnegyed tizenegy órakor nyitotta meg Szász Károly alelnök az ülést. Bejelentette, hogy Fejérváry Imre levélben köszönte meg a Háznak atyja halála alkalmával tanusított részvételt.

Ezután áttértek a közoktatási terca vitájára, amelynek első szónoka

Evetovics János volt. Szerette volna, ha leomlanának a pártok válaszfalai, amikor a kulturáról van szó. Azt hirdetik, hogy hiábavaló kiadások azok a milliók, amelyeket a delegációban hadügyi célokra megszavaznak. Bizik a delegátusok bölcsességében, hogy nem lesznek ezek hiábavaló kiadások és nem a hadviselés előmozdítására szolgálnak, hanem a béke istápolására. A katolikus autonómiát szerinte nem kell bürgösen megcsinálni, mert az elhamarkodás a rendezés rovására menne

Berzeviczy Albert: Az egész kultuszprogramhoz csak egy megjegyzése van és pedig a II. kerületi főreáliskola ügye dolgában. Ez az iskola, noha a főherceg fia is odajár, rossz állapotban van és egészségügyiszempontból is rendezésre szorul. Hat helyiségben tizenkét osztályt helyeztek el és évek óta hiába kéri a kibővítést, nem tesznek eleget a kérésnek. Az állam, mely a felekezeti iskolákkal szemben oly tiszteletreméltó bőkezűséget tanusít, legyen méltányos a saját iskolájával szemben, csináljon a II. ker. főreáliskolában tornatermet, mert a mostani pincében van a gondoskodják arról is, hogy világos és kényelmes helyiségek legyenek. Egyébként a költségvetést elfogadja. (Helyeslés a jobboldalon.)

Pekár Gyula szerint az élet füzere, a művészet, nem hiányozhatik a kultúra asztalán. A miniszter főleg a népnevelésre fordítja teljes energiáját: a szónok a magasabb kultúra továbbfejlesztését ajánlja. Kifogásolja, hogy a Nemzeti Színház elhanyagolja a régi magyar darabokat és megemlíti azt az ötletét, hogy 1916 ban, Shakespeare halálának háromszázadik évfordulóján, a Nemzeti Színház is rendezzen néhány Shakespeare előadást Straifordban és Londonban.

(A magyar műkincsek.)

Nem lehet eléggé kárhóztatni a magyar indolenciát, mely eltűri történelmi kincseink elkallódását. Hova lett II. Rákóczy György er-

délyi tündérország? A bécsi és a külföldi műkereskedők egész trösztje dolgozott Erdélyben a valósággal fosztották ezt a kincsesházaat. Szelindek községben, Nagyszében mellett van egy Mátyás korabeli szentségtartó. Vagy huszezer korona értéket képvisel. Most alkuszik rá a román király. Külföldi ügynökök vetik rá magukat a régiségekre. Felemlíti a dévai franciskánusok templomának esetét, ott most megy veszendőbe a régi velencei ezüst diszítés. A komáromi templom régi faragású stallumai szintén idegenbe vándoroltak. A győri templom művészi becsü fali kárpitjait szerencsére a király vette meg. Ott van Kassa, a magyar Nürnberg. Lerombolták a régi történelmi házakat, az Anjou-palotát. Mi maradt belőle? Egyedül az Anjou-liliom. Nem volt senki, aki tiltakozott volna a barbárság ellen. Rákóczi régi kassai udvarházában a honvédség tanyázik. Ezek legálább pietással vannak a régi tradíciók iránt. A kormány kötelessége megmenteni ezeket a régiségeket. Olaszország törvényben mondta ki a műemlékek kivételének tilalmát. Nem elég azonban megszerezni ezeket a kincseket, hanem konzerválni is kell. Szaporítsák a muzeumi tisztviselők számát s készítsék elő őket jövődó hivatásukra. Támogatni kell a vidéki muzeumokat, de ne diletánsok vezessék, hanem országosan szervezzék a vezetést. A bécsi császári muzeumban is sok magyar műemlék van. Mozgalmat kell indítani visszaszerzésük érdekében s a király budapesti rezidenciájában helyezték el őket.

(A 8-asok és az építészeti forradalma.)

Nagyabecsi a művészeti forradalmat, még a nyolcasokat is meg tudja érteni, de szót kell emelnie az újabb magyar építészeti exotikus izléstelenségei ellen. A magyar fővárost ez az individualizmus irány valósággal elcsuítja. Nincs a föld kerekén főváros, mely ilyen építészeti torzszülötteket elfogadna, és hivatalosan is engedélyezne. A város összképét egyéni hóbortokkal nem lehet elrontani. Egy főváros nem lehet kísérleti nyula az esztétikai forradalmaknak. Egy szerencse van, hogy az ultramodern építészeti annyira törékeny, hogy nem sokáig élhet. A fővárosnak törekednie kell az izléstelenség kiirtására. A kormány a középületek építésénél koppintson a stilustalanságok szerzőinek körmére. A költségvetést elfogadja.

Lázár István gróf volt a következő szónok. Örömmel látja a kultuszköltségek növekedését. A kulturától nem sajnálja a pénzt.

romlás és a piaci szavak mégsem a Modenai Mária ajkára valók.

— O már Dorchester grófné, — hangzott egy kenetteljes hang a háttérben.

Petre atya érkezett meg. A jezsuita. A király gyónatatópapa. O újságolta meg először a hirt, hogy a király grófi rangra emelte kedvesét. A palotabölgyek fehér arccal sugtak össze. Az elszörnnyedés vihara morajlott a levegőben. Csak a királyné maradt nyugodtan. De az arca piros lánggal égett, mint a rózsza.

— Miért ne?! — csaltant fel a hangja kevélyen. Ha grófnévé tette, tőlem akár királynővé is teheti azt a némbert.

Erezte, hogy az arcát elönthetik a könyek, a rizsposros téglához nyult tehát hirtelen. Nem akarta mutatni, hogy gyöngé és hogy szenved.

— Sirni senki se lássa Este Máriát — suttogta.

Mire ebédre harangoztak, már vidám volt egészen. Az arca is rózsaszínű volt s nem sápadt, csak nem lehetett tudni, hogy a harag tette-e, vagy egy kis kendőző festék. Gyöngyszínű ruhájának uszályát aranyhaju apródjai vitték utána.

— Ma jó napja van a szép királynőnek, — suttogták lelkendezve a fehérruhás frájjok.

— Szép vagyok, — ismételte titokban Modenai Mária, hogy loppal a magasra meredő fali tükrökbe pillantott.

Nyilvános ebéd volt. A zene szolt, illatos leveéseket találtak fel óriási vert ezüst edényekbe. Ott volt az egész udvar, a külföldi követek, a két Olyde gyönyörű diszruhában, a

kékszemű Barillon, francia parókában, Orániai Vilmos futára, sok pap, rézvörös reverendában s az ország első s legnemesebb gavalérja, a nagyszerű Ormund. Most egy pávat hoztak az étekgódot, gyönyörű aranytálon, a királyné elé tették, a hódolat, a gyönyör és a szépség madara.

A királyné még mindig mosolygott.

— Üdvözlöm az urakat. — suttogta verőfényes arccal.

Loppal a férje arcába tekintett. II. Jakab arca ónszínű volt és sötét öregedő szeme alatt gonosz ráncok futottak keresztbe; merőn bámult a levegőbe, miótha a darvakat lenné az ablakon át, melyek a St. James square felé repülnek.

— A szeretőjére gondol a hitvány, most is, — tündött a királyné s a toroka összeszorult a keserűségtől.

Már nem tudott enni. Merőn bámult az ezüstszerű aszalterítőkre. Szempilláit mélyen a földre szegezte. Egyik terítéket a másik után vitték el, anélkül, hogy csak ujjal is hozzányult volna.

A királyné sir, — suttogta dermedt arccal Jeffreys, a mellette ülő országnagynak.

Válóban, már nem birt uralkodni magán. Összeszorított ajkán kitört a keserűség. Szép arcát, amely fehér porral volt végighintve, eresz gyanánt szártották végig a fekete könyek. S arra gondolt, hogy hiába nagyszerű és imáddal körülvett asszony, hiába a királyné a világ első szigete fölött, mikor annyi hatalmas sines, hogy ama Sedley Katalint a város minden piacán meztelenre vetkőztetve megkorbá-

csoltassa. Vagy ha fehér husát olajjal meglocsolta máglyán égethetné mag.

— Mi baja? — sugta a fülébe a király ijedten és összeszorított fogakkal. — Viselje magát rendesen. Ne szégyenítsen meg a külföldi követek előtt.

A királyné magához tért. Felszárította a könyeit. Csak ne ülne itt Barillon s a többiek. Hogy szabadon üvölthetné s kitörést engedhetne a fájdalomnak. Ha lesöpörhetné az asztalt, ha szemébe vágthatná az urának, hogy mégsem utolsó rongy, akivel ezt meg lehet tenni, hanem Este Mária s ősei olasz fejedelmi trónokon ültek már akkor, míg a Stuartok skót vérebe lehettek s hogy a származását egészen a trójai háboruig tudja visszavinni, míg ennek csak kaledon parasztokból áll a származásfája. Ha kikiabálhatna mindent, ami a lelkét rázza, követek előtt, a világnak, vagy az ablakon át London egész csöcselékének. De nem mert. Türtöztette magát. Csak a könyei nem tudtak elapadni. A könyeiknek a királyi asszonyok sem tudnak parancsolni.

— Miért sir, felséges Mária asszony? — kérdezte most már fenhangan a király.

Modenai Mária magasra emelte a fejét. Keserű szavakban akart válaszolni. De csak ennyit mondott:

— A fejem fáj nagyon. Az őszi köd megárt nekem.

Felállt. Már mosoly ült ismét bánatos arcán, ahogy az udvarmesterek tanították s a hogy illik a Modenai Máriához, a régi és nemes ház leányának, amely évezredek át hozzászólt ahhoz, hogy szenvedjen és uralkodhasson.

Ezután a székeltség kulturelmaradottságát vázolta Lázár István gróf, továbbá az erdélyi katolikusok helyzetéről beszélt. A költségvetést elfogadta.

Brandsch Rudolf nemzetiségi szempontból bírálta a költségvetést. A népoktatásban a nemzetiségi nyelv tanításának is utat kell nyitni. Foglalkozik a hazafias németiség helyzetével. A belpolitikai nehézségeket csak úgy lehet leküzdeni, ha a nemzetiségi kultúr-igényeit is kielégítik. Teremtsék meg a nemzetiségi nyelvszabadságát. Ezt a munkát rendeletekkel, vagy szeparatisták békekisérletekkel elintézni nem lehet. A költségvetést elfogadja.

(Szász Károly a Nemzeti ellen.)

Szász Károly, az alelnök beszélt ezután. Az elnöki székben Simontsits Elemér váltotta fel ez időre.

— A budapesti Nemzeti Színház dolgáról akarok — úgy mond — beszélni. A nemzeti nyelv, a nemzeti irodalom ápolása szempontjából hivatását csak úgy töltheti be a Nemzeti, ha a tiszteletreméltó tradíciókat megőrzi. Ez nemcsak irodalmi, hanem politikai követelés is. A Nemzeti Színháznak vissza kell tükröznie a maga műsorában a nemzeti szellemet. Nemzeti nyelvünk elnyomatásától ma már nem kell tartani, de azért sokkal inkább kell foglalkoznunk a nemzeti irodalmi és nemzeti nyelv ügyével, mint pár évtizeddel ezelőtt. Szó sincs róla, a nemzeti irodalom ma óriási lendületet vett. De a nemzeti irodalom olympusi italában felkavarodott az ital seprője is. A magyar irodalom bizonyos vekadenciát mutat. Irodalmi szempontból Budapest az ország centruma. De sajnos, nyelvünknek a romlása is innen indul ki. Az ország fővárosában kiindult az a budapesti magyarság, mely kerékbe törí nyelvünket.

Mocsáry Sándor: Jassz nyelv!

Szász Károly: A kávéházból indult ki ez a budapesti magyarság, mely a mételey szívós-
ságával veti rá magát olyan területekre is, amelyeket eddig nem lehetett inficiálni. Ki-
közik ez az újabb magyar írók szótárában is. Egyik tünete ez a budapesti magyarság az iro-
dalmi dekadenciának. Elviszik ezt az inficiált nyelvet a külföldre is, az export darabokban, melynek írói lenéző mosolylyal néznek a jó
őreg Arany Jánosra. Ezek az export darabok írói idegen címmel, idegen hanggal, idegen cafranggal sallangozzák fel darabjaikat. Min-
den törekvésük odairányul, hogy a külföldi köz-
önség tetszését vívják ki. Mindig örömmel hallja, hogy az *Ember tragédiája* a külföldön is hódít, hódolattal beszél Herczeg *Bizáncáról*, mely korfestésével és történelmi levegőjével büszkesége a magyar drámaírásnak. A Nem-
zeti Színháznak nem szabad elfelejtenie, hogy a nemzet áldozatkészségét tulságosan igénybe
veszi. Tehát kultiválnia kell a nemzeti irodal-
mat, a magyar klasszikusokat, mert a Nemzeti nem kizárólagos üzleti vállalkozás.

— A Nemzeti Színház közművelődési jel-
legét már Herczeg Ferenc is hangoztatta. Le-
gyen a Nemzeti a tiszta magyar szellem és az inficiálatlan magyar nyelv visszatükrözője. Mert
ma ott is hallatlan nyelvrontás történik. Fel-
olvas a *Magyar Nyelv* című folyóiratból egy idevonatkozó kritikát.

(A Mária Antónia ellen.)

Szász Károly: Épen ma adják harmin-
hetedszer a Mária Antóniát. Dramaturgiai szem-
pontból nem foglalkozik a darabbal. Egyik leg-
kitűnőbb nyelvészünk fellázad a nyelvrontás ellen, mely ebből a darabból kiütözik. Nem a
szerzőt teszi felelőssé a darabért ez a kitűnő nyelvész, de a *Nemzetit vádolja árulással, hogy
szóhoz engedi jutni a nemzeti nyelv esküdt ellenségét.* Ő mindenben aláírja ezt a kritikát. Ezt tegye szóvá Pekár Gyula, a jeles
magyar író. Neki kell szavát fölemelni a nyelvrontás ellen. Nincs kifogása Bánffy Miklós gróf ellen. Az ő *Attila* drámáját szin-
tén remekműnek tartja s a Bizancé mellett he-
lyezi. Aki ilyen darabot ír, az a magyar drá-
mairodalom első munkása és ő sajnálattal látja, hogy ez a darab nem a Nemzetiben
került színre. Bánffy urí gavallériából vitte
más színházhoz a darabját. A *Bánk bánt*,
nemzeti irodalmunknak ezt a büszkeségét a
mostani igazgató vezetése alatt egyetlenegyszer

sem adták elő. Talán nincs rá pénzük? Ha
volt *husezer koronájuk* az *„Egyszeri ki-
királyfi”* előadására, kellene fedezet a Bánk
bánt kiállítására is. De szívesen látná a darab-
ot kopott díszletekkel, mikor a színháznak
elsőrangú személyzete van, olyan Gertrudisza,
mint *Jászai Mari* és olyan Bánkja, mint *Gál
Gyula*. *Shakespeare* születésének háromszáz-
ötvenedik fordulójára Angliába akar kirándulni
a Nemzeti, hogy ott három darabot magyarul
előadjon. Arra nem gondolnak, hogy Kecse-
métre kellene elmenni és ott előadni a Bánk
bánt. Új érat, új szellemet követel a Nemzeti-
nél, melynek egyetlen kötelessége lehet a
nemzeti irodalom fejlesztése. Az új Nem-
zeti Színház megépítésénél ne a fényűzési,
hanem a célszerűségi szempontok legyenek
irányadók. Kifogásolta, hogy a kultuszmi-
niszteriumban megszüntették az irodalmi és
közművelődési ügyosztályt. A költségvetést el-
fogadta.

Két óraker az ülést félbeszakították és dél-
után négy óraker folytatják.

(A délutáni ülés.)

A képviselőház délutáni ülését Simontsits
Elemér alelnök háromnegyed ötkor nyitja meg.

Radvánszky Antal báró a középiskolák
reformjának kérdésében szólal fel és helytele-
niti a minden évben kiadott új tankönyveket.
A költségvetést elfogadja.

Szentiványi Miklós a székely Kepe meg-
váltását sürgeti.

Lukács György a magyar építőstílust sze-
retné a közintézeteknél érvényre juttatni, meg-
említi, hogy egy építkezési mesteriskola terve-
zésére volna szükség, amelynek élére azt az
építőművészt kellene állítani, aki a kecskeméti
városházát, a pozsonyi templomot és a ferenc-
városi templomot építette, mert ez a legjobban
ismeri a magyar stílust.

Bánffy Miklós gróf irodalmi és színházi
kérdésekkel foglalkozik. Több szónok nincs s
az elnök a vitát bezárja.

(A miniszter a vallásoktatás mellett.)

Jankovich Béla kultuszminiszter jelentke-
zik ezután szólásra, hogy megtegye észrevéte-
leit a vita során elhangzott megjegyzésekre. A
vallásoktatás kérdésével foglalkozik és kijelenti,
hogy Franciaország kivételével mindenütt meg-
van a vallásoktatás, semmi ok sincs tehát, hogy
a tradíciókkal és tapasztalatokkal szakítsanak.
Nem tartja célszerűnek a kérdés felvetését
s akik mégis emellett foglalnának állást,
azokkal szemben a legerősebb rendszabá-
lyokkal fog élni. A katolikus autonómia meg-
oldását helyesnek és szükségesnek tartja, de
ugy, hogy a király jogai csorbát ne szenvedje-
nek. Az autonómia kérdésével kapcsolatban a
kongrua kérdését meg akarja oldani. Fontosnak
tarja a székely Kepe megváltását, amely su-
lyos terheket ró a székely népre. A felekeze-
tek segélyezésével és az állami népoktatással
foglalkozik ezután, amely a költségvetésnek
leginkább növekedő tétele. Tíz év óta a né-
poktatás nagy arányokban emelkedett s aránylag
ugyanannyit áldozunk erre a célra, mint bár-
mely más kulturállam. Az analfabétaság oka
nem a népiskolák kevés számában rejlik, ha-
nem abban a körülményben, hogy a tanköte-
lerek nem látogatják az iskolákat.

(Nemzetiségi nyelvek tanítása.)

A gazdasági iskolák kérdésében a földmi-
velésügyi miniszterrel közös programot fog
adni. A nemzetiségi vidékeken az anyanyelven
fognak tanítani a vallást, de célszerűségi szem-
pontok indokoltá teszik az illető nemzetiségi
nyelv kiegészítő alkalmazását egyes más tárgyak
oktatásánál is. A középiskolákban azonban meg-
lehet követelni a magyar nyelv tudását a nö-
vendékektől. Elismeri annak fontosságát, hogy
a középiskolákban elsajátítsák az illető nemze-
tiségi nyelvet is, amit a görögptől helyett sze-
retne taníttatni. Az egyetemen az összes nem-
zetiségi nyelveknek tanszékeket állít. Behatóan

foglalkozik a középiskola reformjával, amely a
jövő tanévre remélhetőleg elkészül. A radi-
kálizmust távol tartja a középiskoláktól, mely-
nek célja az általános műveltség megszerzése.
A latin nyelv tanítását nem akarja megszünt-
etni, hanem eredményesebbé, gyakorlatibbá
tenni. Nem tartja kívánatosnak az érettségi
vizsgák megszüntetését és nem tartja helyes-
nek azt az állítást, hogy nálunk tulságosan
nagy volna a középiskolák száma. Szaporítani
kívánja a polgári iskolákat, amelyek a prakti-
kus élet céljait szolgálják. Rámutat a leányis-
kolák fejlesztésének fontosságára, majd áttér a
felső oktatás kérdésére. A műegyetemen
az az újítás történt, hogy felállított
ott egy közgazdasági tanszéket, a mely-
nek fejlesztése a közgazdasági dokto-
rátusok megszerzésére vezethet. Egyelőre azon-
ban nem valósulhat meg ez a terv, mert több
új egyetemi tanszék szervezésére van szükség.
A pozsonyi és debreceni egyetemek felállítását
szükségessé tette a budapesti és kolozsvári
egyetemen a hallgatóság nagy száma. A deb-
receni egyetem három fakultással szeptember-
ben megnyílik és rövidesen kibővül az orvosi
fakultással is. Kívánatosnak tartja, hogy az
egyetemi kiképzés kapcsolatba hozassék a me-
zőgazdasági tanulmányokkal, amit a magyar-
óvári gazdasági akadémiával kapcsolatban gon-
dol megvalósíthatónak, oly módon, hogy az
egyetemi tanulmányok sikeres elvégzése kö-
zös jogi és közgazdasági doktorátussal jár-
hatna.

Ismerteti ezután az okot, amelyek szüksé-
gessé tették az új nemzeti színház építését.
A régi épület lebontása már elkészült és a
nyár folyamán megkezdik az új építkezést. A
jövőben nagy súlyt kíván fektetni a vidéki
iparművészeti kiállításokra és a vidéki zene-
kulturára. A műemlékek védelmét szigorú in-
tézkedésekkel fogja keresztülvinni. Ismerteti,
milyen fontos a művelődés szempontjából a
klasszikus darabok műsoron tartása.

A középiskolai tanárok fizetésrendezésének
kérdésében elvi álláspontja az, hogy szükséges
a státus rendezése, a pénzügyi helyzet azonban
nem engedi meg a terv megvalósítását. Be-
széde végén kéri a költségvetés elfogadását.

(A részletes tárgyalás.)

Szavazás előtt Kenedi Géza azt kéri, hogy
Juriga Nándornak tót tanszék felállítására vo-
natkozó indítványát a Ház ne fogadja el. Ju-
riga indítványát elvetik és ezután részleteiben
tárgyalják a költségvetést.

A templomi segélyek tételénél Pekár
Gyula szóvá teszi, hogy míg az új hajdudorogi
püspökség segélyben részesül, addig a ruthén
papság nem kap segítyt. A kultuszminiszter
megnyugtató kijelentése után ezt a tételt is
tudomásul veszik és a költségvetést részletei-
ben is megszavazzák.

(A honvédségi költségvetés):

Áttérnek ezután a honvédelmi tárca költ-
ségvetésére. Münnich Károly előadó ismerteti
a költségvetést és elfogadásra ajánlja. Simon
Elemér a véderőbizottság nevében megteszi
jelentését. Hazai Samu báró honvédelmi mi-
niszter a honvédség kibővítésével foglalkozik.
Részletesen ismerteti a honvédség tervezett fej-
lesztését. A tiszti és a legénységi állomány
száznegyvennégy százalékkal emelkedik. Fej-
leszteni kívánja a legénység és a tiszti kar szak-
szerű kiképzését. Gondoskodás történik a tisz-
tek özvegyeiről és árvaírói is. Beszámol a le-
génység kiképzéséről és bejelenti, hogy még
ebben az évben életbe lép az új katonai bü-
ntető perrendtartás. Kéri a költségvetés elfoga-
dását.

A vitát ezután félbeszakítják, Sándor János
belügyminiszter néhány jelentést terjeszt elő s
ezzel az ülés nyolc óra után véget ért.

Kereskedők a csődjogról.

(Érdekes vita az OMKE. közgyűlésén.)

Fővárosi tudósítónálól.

Budapest, május 5.

Ma folytatták az O. M. K. E. évi közgyűlését, amelyen a jogi reformokat tárgyalták. A kérdésekhez nagy számban szólta hozzá ügyvédek is, míg az igazságügyminiszter megbízásából Vadász Lipót államtitkár vett részt az ülésen.

Sándor Pál elnök megnyitva az ülést felolvasta a felség köszönőtáviratát, majd üdvözölte Vadász államtitkárt. Schreyer Jakab udvari tanácsos összefoglalja Dán Leónak és Brázay Zoltánnak a csődjog reformjáról szóló referátumait. Brázay a megtámadási jogot korlátozni kívánja, míg vele szemben szóló e jog kiterjesztését óhajtja, úgy, hogy a hitelbiztonság szempontjából egyes jogügyleteket megtámadás nélkül is ipro iure semmisnek mondjanak ki. A mi magát a csődjog reformját illeti, kijelenti, hogy nem mindig a csőd jogban van a hiba, hanem legtöbbször a kereskedőkben, akik indolenciából nem érvényesítik eléggé jogaikat. Csődjogunk legnagyobb hibája az a sok kiváltság, amelyet egyes hitelezőknek juttat, úgy, hogy jóformán ezeké minden, ami a csődvagyonból a költségek levonása után megmarad. Hibáztatja a mai csőd eljárás bonyolult voltát, amelyet ha egyszerűsíteniének, a költségek is csökkennének. A felszámolási eljárás elejtése egymaga 30 százalékkal csökkentené a költségeket. Kívánatosnak tartja a csődügyeknek a járásbíróhoz való átutalását, mert így a csődbiztos felesleges intézménye is megszűnne. Az új csődtörvény principiumai legyenek a következők: a hitelezők egyforma kielégítése, a csőd gyors lebonyolítása s a csőd költségek redukálása.

(Miért van sok csőd?)

Drucker Géza a csődönkívüli kényszer-egyezség kérdéséről referál. A kérdésről az O. M. K. E. ankétet rendezett, amelynek egyöntetűen kialakult véleménye kívánatosnak tartja az intézményt. Magyarországon a fizetéseképtelenségek legnagyobb része jóhiszeműen történik, de azért, mert valaki hibáján kívül fizetéstelen, nem kell mindjárt csődbe kergetni. A nagyszámu csőd oka legtöbbször a makacs hitelezőknek az a típusa, amelyet egyezségrontónak szoktak nevezni. 1913-ban 30 millió korona veszett el csődök révén, ezt a luxust nem engedhetjük meg magunknak s ezért reméli, hogy a mostani igazságügyminiszter átlátja a reform szükségességét.

Dán Leó a csődtömegmondnoki intézmény reformjáról beszélve érdekes számokkal illusztrálja a tömegmondnokok nagy költségeit. Az utóbbi két évben a csődökből a hitelezők 4. 6. százalékot kaptak, a tömegmondnokok ezzel szemben 19.3 százalékot. 1909 ben a befolyt 17.2 millióból a hitelezők 5.2 milliót kaptak, a tömegmondnokok ezzel szemben 12 milliót. Kívánatos lenne, ha tömegmondnokká nemesak ügyvédek nevezhetnének ki, hanem kereskedőket is.

(Ne egyszerűsítsék a csődeljárást.)

Brázay Zoltán a megtámadási jog reformjáról beszél, majd Medgyes Simon dr. mint a budapesti ügyvédi kamara kiküldötte szólal fel. Őva inti a kereskedőket attól, hogy a csődeljárás tulságos egyszerűsítése által fontos materiális érdekeket sértsenek s ezáltal a ke-

reskedelmi forgalom biztonságát veszélyeztesék. Schreyer dr.-ral szemben szükségesnek tartja a leltározási eljárást, viszont ő is úgy véli, hogy a csődeljárásokat társas bíróságok helyett egyesek elé kell utalni. Nem tartja cél szerűnek, hogy nem jogászt is megbízlassanak tömegmondnoksággal, az intézmény bifurkációja pedig csak szaporítaná a költségeket.

Szászy-Schwarz Gusztáv dr. egyetemi tanár a jó csődtörvény feladatát abban látja, hogy a hitelezők pénzüket az adóstól megkapják, jelenleg azonban a privilegizált hitelezők nagy kategóriája s az indokolatlanul nagy költségek felemésztik a tömeget. A kérdés nem az, hogy ki, hanem hogy hogyan kezelik a tömeget. Párhuzamot von a tömegmondnok, a végrendelet végrehajtójának s egy részvénytársaság felszámolójának jogi helyzete közt. Elvi szempontból célszerűnek tartja, hogy a bíróság minden egyes esetben mérlegelje, hogy mikor rendeljen ki jogászt és mikor kereskedő tömegmondnokot. A dolog sulypontja most azon van, hogy jelenleg a tömegmondnok honoráriuma, jövedelme, arányban van a tömeggel. Ezt meg kell változtatni, még pedig úgy, hogy ha a tömeg kicsiny, a tömegmondnok díjazása ne legyen azért túl kicsiny, ha pedig nagy, ne túl nagy. Maximumot kell megállapítani, minek folytán a tömegmondnok magától is mellőzni fogja a felesleges munkákat. Kívánatos volna, hogy a lehetőséghez képest egyik érdekelt hitelező legyen a tömegmondnok, aki nem abban látja érdekét, hogy minél több költséget számíthasson fel, hanem, hogy a kvóta minél nagyobb legyen. (Élénk éljenzés.)

Pick Béla praktikus szempontokból hibáztatja a mostani csődeljárást, majd Vadász Lipót dr. államtitkár állott fel szólásra s köszönetét fejezte ki az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés elnökségének, amely a kereskedőknek alkalmat adott, hogy óhajaikat nyilvánítsák. Csődtörvényünk megérett már a revízióra, de ezt a reformot nem lehet márolholnapra megalkotni, a mit a legjobban igazol, hogy az alapelveket illetőleg még itt a kongresszuson is eltérők a szakemberek közt a vélemények. A kérdés foglalkoztatja az igazságügyminisztert s az előkészítő munkálatok megindultak. Amiben azonban a kongresszuson elhangzott vélemények megegyeznek, az a kényszeregyezség szükségessége. A hitel szervezete nálunk épen nem kielégítő s a csődök által okozott károk igen nagyok. Az igazságügyminiszter át van h tva ennek a reformnak szükségességétől s az erre vonatkozó törvényjavaslat alampunkálatai már előhaladtak. (Lelkes éljenzés.)

Több hozzászólás után Sándor Pál elnök köszönetét fejezi ki az államtitkárnak, majd előterjeszti, hogy az elnökség az elhangzott véleményeket mérlegelni fogja s az igazságügyminiszter elé terjeszti. A divergáló indítványok felett szavazattöbbséggel dönteni ugyan is nincs helye.

(Varjassy Lajos dr. előadása.)

Ezután Varjassy Lajos dr. az aradi kereskedelmi és iparkamara titkára terjeszti be jelentését a csekkjogok nemzetközi egységesítése fellett. Felemlíti, hogy Anglia miért nem fogadja el az egységesítést, míg viszont Németország az angol módszert nem hajlandó elfogadni. Ezeket az ellentéteket eddig nem sikerült eloszlatni. A következő határozati javaslat elfogadását ajánlja: A kongresszus mondja ki, hogy azon ellentétek dacára, amelyek egyes államok közt a csekk gazdasági szerepe, különösen azonban jogi szerkezete tekintetében fenállanak, kívánatosnak tartja egy csekkjogi egyezmény

megkötését. Tisztában van azzal, hogy a mi törvényhozásunk által is elfogadott német, továbbá a francia, angol és amerikai szisztémák között ugyyszólván áthidalhatatlan ellentétek vannak, tisztában van azzal is, hogy az érdekelt államok egységes csekkjogi normatívumot csak akkor fogadnának el, ha az számolna az ő gazdasági viszonyaikkal és csekkjogi felfogásukkal s így a felállítandó egységes normatívum csak részben szüntetné meg a fenálló ellentéteket, mindemellett kívánatosnak tartja a megegyezést, mert ez a szerződés s a fokozatosan növekvő nemzetközi csekkforgalom idővel kivívná az egységes csekkviszonyt. A kongresszus ezért felkéri az igazságügyminisztert, hogy kiküldöttéi útján segítse elő a csekkjogi egyezmény létrejöttét.

Varjassy dr. élénk tetszéssel kísért magas színvonalu előadása után — miután a kongresszus a javaslatot elfogadta — Sándor Pál elnök az ülést elnapolta.

(A kongresszus befejezése.)

Délután négy órakor Kuntz József alelnök nyitja meg a kongresszust. Lenhárt József a kereskedelmi választott bíróságokról tartott előadást. Kuntz József a kereskedelmi és váltótörvényszék fentartásáról határozati javaslatot terjesztett elő, amelynek nyomán élénk vita indult meg, végül is az indítványt elfogadták. A kereskedelmi és iparfejlesztés kérdéséről Gelléri Mór tartott előadást, amelyhez számos hozzászólás történt. A kereskedelem és közigazgatás kérdéséről Harrer Ferenc tanácsos ismertette és ugyancsak ezt a kérdést tárgyalta György Ernő, az Omke. nagyváradi titkára is. Baumgarten Nándor a másodfoku közigazgatási bíráskodás behozataláról tartott előadást, Lendvay Jenő temesvári titkár a kereskedelmi kamarák feltétlen meghallgatását kívánja kereskedelmi ügyekben, Balkányi Kálmán kereskedelmi bizottság kiküldését javasolja a közigazgatási kérdésekben, Vita Emil pedig ugyancsak a kereskedelmi kamarák meghallgatását kívánja. Sándor Pál az adópolitika jövőjéről tartott ezután előadást, majd Kuntz József alelnök megköszönte az előadásokat s ezzel a kongresszus lelkes hangulatban véget ért.

VÁROS ÉS MEGYE.

Arad város közgyűlése. Arad város törvényhatósági bizottsága május hó 13-án, d. u. 4 órakor tartja rendes havi közgyűlését, melyben tárgyalás alá kerülnek ezek az ügyek: 1. Polgármester havi jelentése. 2. Salác Béla aljegyzőnek kérelme további három havi szabadságidő engedélyezése iránt. 3. Aradvármegye és Arad sz. kir. város főispánjának értesítése Vass Barnabás okl. mérnöknek városi mérnökké történt kinevezetéséről. 4. Reisinger Ferenc törvényhatósági bizottsági tagnak indítványa a pálinkamérések teljes vasárnapi munkaszünetre tárgyában. 5. A m. kir. miniszterelnöknek a magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak jogviszonyainak törvény útján való rendezése iránti feliratra vonatkozó leirata.

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	151
Nyomda	151

Schwarz Gizella apja.

— Mit mond Rumpf halálos ítéletéről? —

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, május 5.

Szegény kis Schwarz Gizella gyilkosát, Rumpf Nepomuk Jánost tudvalevőleg halálra ítélte az augsburgi esküdtbíróóság. A tárgyalásra Budapestről mintegy negyven embert idéztek meg a köztük volt a szerencsétlen édes apja, Schwarz Lajos is, aki a London-szállodában főpincér.

A sokat szenvedett apát, akin még ma is meglátszanak a gyermeke borzalmas halála után kiállott szenvedések nyomai és aki tegnap érkezett haza Augsburgból, ma reggel a London szállodában felkereste tudósítónk, hogy mondjon el egyet-mást a tárgyalásról és a halálos ítéletről.

— Rumpf megérdemelte a halálos ítéletet — mondja Schwarz Lajos. Minden tanu kivétel nélkül ellene vallott s a bizonyítékok is ellene vallottak, bár ő mindvégig konokul tagadott.

Elmondta azután Schwarz Lajos, hogy szombaton mult egy hete utaztak el az összes tanuk Augsburgba, ahol megérkezésük után mindjárt jelentkezniök kellett a bíróságon. A sor azonban nem került rájuk mindjárt, mert előbb a müncheni és az eichstadti tanukat hallgatták ki, akik Rumpf Nepomuk János előéletére nézve tettek vallomást. A bíróságok nagyon szivesek voltak a magyar tanukkal szemben.

A magyar tanuk között elsőnek Simkó Katalint, a Rumpffal vadházasságban élt asszonyt hallgatták ki, akinek vallomása nagyon sokáig tartott.

— Azután — ugymond Schwarz Lajos — másodiknak én következtem.

— Mit gondol, épelméjű a gyilkos?

— Négy orvosszakértő egybehangzóan azt bizonyította, hogy épelméjű. Az egyik azt mondta róla, hogy perverz ugyan, de ezen az alapon például Berlinben egy millió embert be kellene zárni a tébolydába. A védő egy régi keleti orvosszakértői véleménnyel igyekezett bizonyítani, hogy Rumpf tébolydába való, de a védőbeszédében ő is elismerte, hogy bűnös.

— Hogy fogadta Rumpf a halálos ítéletet?

— Nyugodtan, mintha csak arról lenne szó, hogy sétára küldik. Különbösen olyan védőbeszédet vágott ki önmaga mellett, mint egy ügyvéd. Egymásután sorra foglalkozik a tanuk vallomásaival és igyekezett azokat cáfolni.

— Hogy fogadták Augsburgban a halálos ítéletet?

— Mindenki meg volt arról győződve, hogy Rumpf bűnös, és így az ítélet helyesléses találkozott. Nagyon sokan mondták nekem, hogy Rumpf nem fog kegyelmet kapni, mert az új király alá fogja írni a halálos ítéletet. Még csak azt akarom elmondani, hogy egy a védő, mint az ügyész megemlékeztek rólam, mint apáról, beszédekben és különösen az ügyész beszéde nagy hatást tett rám, de az esküdtekre is. Az augsburgiak nagyon kedvesek voltak velem szemben.

Elmondta végül még Schwarz Lajos, hogy tegnap érkezett haza egyedül, mert a többi magyar tanuk egyrésze Münchenbe utazott, egy része pedig Bécsnek vette útját. Ő sietett haza a családjához.

MULATSÁGOK

(=) A május tizenhetedik napján a népi ünnepély rendezése — a nyomdászgyűlés és a Gutenberg dalárda — ez uton is kéri a nagyközönséget, hogy a jótékony célra való tekintettel,

tombolatárgy adományaival hozzájárulni kegyeskedjen a népi ünnepély sikeréhez. A rendezőség a legcsekélyebb adományt is köszönettel fogadja.

Aradi képek.

(Sétahangverseny az új parkban.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 5.

A kulturpalota mögötti terrasszon indulóba fog a katonabanda. Délután öt óra . . . A tarka, melegszinű virágágyak közti kavicsos uton nagy tömeg hullámszik fel s alá, a napfény oly jó melegen süt, mindent bearanyoz, olyan szép és olyan jó minden . . .

Hogy milyen kellemes város ez az Arad, azt csak ilyen különleges alkalommal rendezett kirándulásokon tudjuk meg. Itt van, két lépésnyire a városházától, a törzskávéháztól is legfeljebb csak ötvennyire, a kulturpalota előtti tér tarka, tulipános virágágyaival, kényelmes padjaival, az egész oly pittoreszk, oly kedves, mint egy lelket revelláló akvarel. A Maros felől a friss, a jó, a nélkülözött levegőt hozza a szél, a parkból két lépésnyiről édes és buja orgonailat árad, amely keveredik a hársfavirág bódító szagával. Ez a kulturpalota előtti tér, amelyet gondosan elkerült eddig „tout Arad”, a szerepet játszó, az ugynevezett jobb publikum.

Ma a térszene odacsalogatta a korzó szereplőit is. És bizonyos, hogy ahányszor a harsogó trombiták a partból képzett erkélyen fel fognak sirni, mindannyiszor az a pompás, ujszerű, gyönyörű látvány ismétlődik meg, amely ma.

Most a Cigányprimás keringői hangzanak fel. Az utacskákon fel s alá hullámszik a tömeg, megállanak a pompás természetű nők, leányok, tovább indulnak, kacagás cseng, parfümök szállnak. Elegáns mondaine nők világos és feltűnő toalettjei mellett paraszt pesztonkák kék perkál-kötői. Édes-szöke, hullámos fürtű gyerekek mint szilaj csikók vicáknakodnak jókedvükben, a zene ritmusára illegit magukat. Hosszúfogu és szigorú német nevelőnők racsosolva — mint valamelyik porosz gárdeezred hadnagyocskája — illemre kényszerítik matróruhás gyerekeiket, akik elegánsak és ragyognak, mintha skatnyából vették volna ki őket. Mosolygó és vékonylábu csitri-leányok kacérkodnak, szemekkel büvölnek, messziről imádatjék magukat, szép asszonyok telt idomait jelzi egy-egy mozdulatuk. Tavasz, verőfény, zöld pázsit, vérvörös tulipánok, szédítő asszonyok, bimbózó leányok, angyali csöppségek, muzsika, mind, mind egyszerre.

Mindenki lelkes, mindenki áradozik:

— Hisz ez pompás! Ennél szebbet elképzelni sem lehet! Mindennap kijövök ide!

A padok mind elfoglalva. Még háromszor ennyi kellene. S a domb tövében, a park mellett, a kulturpalota mögött micsoda nagyszerű és elegáns nyári helyiséget lehetne csinálni!

Sűrű embergyűrű veszi körül a katonazenét s nézi Zellner karmester határozott és parancsoló mozdulatait. Végig a parton mindenütt sétálók, ifju és megifjodott emberek. Most a Bagdadi kalifa ouvertürjének keleti motívumait viszi a szél, aztán megint a Kis király ringató walcserjét. Felharsognak az Aida indulójának hatalmas akkordjai s — észre sem vesszük — a napfényben, az életörömtől sugárzó tömegben, amikor olyan szépnek, olyan szépnek tetszett minden, halkán, lopózkodva — szinte fájdalom nélkül, bekokainozva — egy kis zenei kulturát is magunkba szívunk. Hat órakor ért véget a térszene, pedig a publikum itt, ezen a gyönyörű helyen, ahol az akkordok közé nem visít be az autóbusz kiáltja, ahol kocsirobozás nem nyeli el a pianisszimókat, elhallgatta volna — még másfél óra hosszáig. (z. j.)

Russu-Sirianu szobra.

(Emlékbeszéd a Jobbagia szerzőjéről. — Romániai segítség a magyarországi román ujságírásnak.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 5.

Vasárnap leplezték le! Világoson Russu-Sirianu Jánosnak, a román nemzetiségi eszmék erős harcósának, az ismert írónak mellszobrát. Az ünnepélyes aktusra a román nemzeti komité, Pop Cs. István országgyűlési képviselőt küldte ki és megjelentek azon a Román Irók Szövetségének, a Romániai Hírlapírók Szindikátusának, a román kulturliga bukaresti fiókjának, az Universulnak, a „Petru Liciu” egyesületnek a kiküldöttei is. Megjelent a szoborleplezésen az elhunyt író özvegye is, aki Bukarestben él, Párisban lakó ügyvéd és hírlapíró fiai: Russu Sirianu Mercea, másik fia Vintila, továbbá még számosan a rokonok közül.

A világosi görög keleti templomban a rendezés vasárnapi mise után requiemmel kezdődött az ünnepély, amelyet három pap celebrált. Lucutia világosi esperes mondott ezután beszédet, majd Pop Cs. István hosszú beszédben méltatta Russu-Sirianu János érdemeit. Ismertette az író életét és munkásságát, Jobbagia című híres munkáját, amelynek befejezésében meggátolta őt a halál. A nemzetiségi eszméknek — ugymond — rettenthetetlen harcosa volt, akit nem félemlítettek meg, nem riasztottak vissza azok az üldözések, amelyeknek a magyar hatóságok részéről ki volt téve. Russu Sirianu alakja nem tűnik el a mult sötétjében, hanem világítótoronyként emelkedik ki, és megmutatja az igazi utat, amely a nemzeti felszabadulás és a nemzeti szabadság elnyeréséhez vezet.

A képviselő beszéde után lehullt a szobrot eltakaró lepel és Pop Csicsó a szobor talpzatára helyezte a nemzeti komité élő virágából készült, zöld fenyőággal átfont koszorúját. Goldis László, a Romanul igazgatója mondott ezután félórásig tartó, gyújtó hatású szónoklatot, amelyben a nemzeti öntudatot, jelentőségét fejtette ki, és összetartásra buzdította a román-ságot, amely céljait csak így érheti el.

Russu-Sirianu Mercea meghatott szavakban mondott köszönetet apja ünnepeltetéséért s ezzel a leplezési ünnepély véget ért. Délben a Magyar Király szállóban bankett volt, amelyen több mint kétszázötven ember jelent meg. A lakomán igen sok felkészöntő hangzott el és Ranetti György a román ujságírók szindikátusainak kiküldötte jelentette, hogy a szindikátus ezer koronát szavazott meg a magyarországi román ujságírók segélyegylete részére s ezt az összeget mindjárt át is adta Goldis Lászlónak. A kulturliga bukaresti fiókja háromszáz koronát szavazott meg erre, a célra, Steflea János román bojár száz koronát küldött, s ezeket az összegeket is átadták a Romanul igazgatójának. Majd a nagyszámban érkezett üdvözlő táviratokat olvasták fel, többek között Jorga Miklós tanárét, melyben kiemelti magát, hogy nem jöhetett el személyesen a leplezésre.

Este a szálló nagytermében hangverseny volt, melyet a világosi román nőgyűlés rendezett. Montia dr. felesége zongorázott, Popescu Adrienne hegedült, Calzusei Constantin, a jassyi nemzeti színház művésze monológokat és szavakat adott elő, a kitűnő műsor után pedig tánc következett.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Szerda: Az 555-ös rendőr, bohózat. Bemutató előadás. (C. bérlet.)

Csütörtök: Az 555-ös rendőr, bohózat. (A. bérlet.)

Péntek: Bóském, operette. Bemutató előadás. (B. bérlet.)

Szombat: Bóském, operette. (C. bérlet.)

* A színház közlései. Bóském: pénteken. Mintha a főszezon kellős közepén volnánk, olyan nagyarányú sürgős-forgás, élénkség van a színház körül: a társulat a Szomorj-Gajáry-operette, a Bóském bemutatójára készül. A jelenések, a darab beállítása csupa élet, csupa hangulat: a mese rendkívül mulattató, a zene fülbe-mászó, eleven, lüktető, szóval igazi vérbeli operette, amelyben hálás szerep jut Dióssynak, az operette címszerepében, játszanak még Nógrádi, Hampel, Benkóné, Barics, Győző, Várnay, Polgár, Ocskay, Virágh, Zempléni, Herold, mind-mind a legnagyobb igyekezettel, úgy, hogy egészen bizonyos az, hogy a Bóském pénteki bemutatója nagy sikert fog hozni a színháznak, a darabnak s a szereplőknek.

Az 555-ös rendőr szerdán kerül színre az aradi színházban: A pompás, eleven élettől lüktető amerikai bohózat meséje ötletes, mulatságos, a szereplők pedig minden tudásuk legjavával járulnak ahhoz, hogy a közönség igazán végigkacagja Az 555-ös rendőr minden jelenetét. A meséje a darabnak zseniálisan van megcsinálva: az első felvonás csak expozíció: kiderül, hogy egy valaki, aki Everton Traversnek adta ki magát, randevut ad egy előkelő hölgynek s amellet el akarja lopni Everton milliós képtárát. A második felvonástól kezdve aztán következik a túljádonképeni darab. Lehetetlen elmondani a körmönfont bonyodalmak két felvonáson át ömlő zuhatagát, amelyeknek az a végük, hogy Wilson, a csirkefogó ügyesen megszökik. Everton elveszi Helént, Barnes elveszi Sadiet, a derék 555. számú rendőr pedig elveszti az állását, de élete végéig nyugodalmat ellátást kap Travers Evertontól, Várnay, Delli, Barics, Kiss Mariska, Benkóné legjobb tudásukkal fogják sikerre vinni ezt a darabot a szerdai premieren.

A színházi előadások kezdete május este óta, este nyolc órakor.

* A királyné ékszerei. (Premier az Apollóban.) A kinoművészet nívós alkotásai közé tartozik az Apolló-színházban ma bemutatott nagykonceptiójú drámai kép. A királyné ékszerei betekintést enged a nézőnek a felsőbb udvari élet szövevényes intrikái közé s egy rendkívül izgalmas cselekményt tár elénk. A királynét meg kell menteni, mert beárulták férjének, hogy az amulettjét gyermekkori szerelmesének adta ajándékba. Vérfagyasztó, vad hajszák folynak le előttünk, amelyekben repülőgép, automobil s száguldó vonat szerephez jut. rdekfeszítőbb ez a kép, mint egy detektívdráma, mégis művészi és irodalmi szempontból is elsőrangú alkotás. A rendezés invenciós és festőiesen szép. A darabnak nagy sikere volt a mai premieren, amelynek publikumát ezen a grandiózus drámán kívül egy többfelvonásos bohózat mulattatta. Holnap, szerdán is ez a műsor megy az Apollóban.

* Egy asszony, aki mindenkié. (Az Uránia tegnapi szenzációs bemutatója.) A színház tegnap egy művészi eseménynek volt színhelye, ha vannak a mozinak irodalmi sikerei: akkor tegnap az Urániában ennek legfényesebb tanubizonyosságát adta a közönség. A francia költőkirálynak, Richépinnek „La Clu” című subtilis finomsággal megrajzolt regényét mutatta be a színház. Egy nyugtalan vérű pillangó-asszony meséje ez, ki Páris mámoros éjszakáiban keres enyhülést szenvedélyes tüze, arra a lángtengerre, mely feléget, leperzsel, tönkretesz mindent, csak azért, hogy végül ön-maga legyen áldozata szenvedélye gyújtotta tűzének. S mit a költő elképzelt, azt művészi tökéletességgel megjátszotta Mistinguette Páris ezen legcsunyább, legszebb színésznője. Művészetének egész hatalmát vitte be alakításába, mely elementáris erővel magával ragad mindent.

* Henny Porten az Apollóban. A szöke Henny Porten, a moziművészet legbájosabb starja, csütörtökön lép fel legújabb szerepében, az Apolló-színházban.

* „Jack Hilton” a címe annak a világhírű filmnek, amely legközelebb kerül bemutatásra az Urániában.

TÖRVÉNYKEZÉS

Az osztrák rutén-pör.

(Duliskovicot idézik tanunak Lembergbe.)

Távirati tudósítás.

Lemberg, május 5.

A skizmapör mai tárgyalásán az államügyész Duliskovics Antal magyar határrendőrségi detektívfelügyelő kihallgatását indítványozta.

Az államügyész azt akarja Duliskoviestől megkérdeztetni, milyen összeköttetésben volt Bobrinszky Vladimir gróf a vádlottakkal és hogy az orosz agitátorok a pravoszlavizmust politikai célokra használták-e fel. Azt is bizonyítani akarja vele, hogy az agitátorok Galicia, Bukovina és Magyarország északi részének a monarchiától való elszakadását akarják előidézni. Kérését azzal okolta meg az ügyész, hogy a tárgyaláson úgy is fel fogják olvasni Bobrinszkynek azt a levelét, amelyből kitűnik, hogy a gróf összeköttetésben van a pör vádlottaival.

A védők ellenezték az ügyész indítványát és azt az előterjesztést tették, hogyha már kihallgatják Duliskovicot, akkor idézzék meg Bobrinszky gróft is. Mivel Bobrinszkyt az osztrák hatóságok körözik, salvus konduktust kértek részére. A törvényszék hosszabb tanácskozás után elhatározta, hogy Duliskovicot megidézi, Bobrinszky gróf megidézésétől elállott. Bobrinszky ellen ugyanis vizsgálat van folyamatban és így csak mint vádlott jelenhet meg a bíróság előtt.

§ Az ügyvédi kamara választmánya Szalay Károlynál. Az aradi ügyvédi kamara közgyűlése, mint ismeretes, az elnöki székéből való távozása alkalmából örökös tiszteletbeli elnökévé választotta Szalay Károly királyi tanácsost és elhatározta, hogy tizenöt éves elnöki és ötven éves ügyvédi működése emlékét jegyzőkönyvben örökíti meg. A közgyűlés a kamara választmányát bizta meg, hogy adja át a diszelnöknek a jegyzőkönyv kivonatát. Szalay Károly betegsége folytán csak most történhetett meg az ünnepélyes aktus és Parecz Béla dr. elnök, Tolnay János dr. alelnök vezetése mellett a kamara választmánya testületileg jelent meg az örökös diszelnöknel, akinek meleg ünnepiés közben átadták az emléket megörökítő jegyzőkönyv kivonatát.

§ Egyházi esküvő polgári házasságkötés előtt. Grozda Vazul székesaranyági görög keleti román lelkész 1913. november 7-én az egyházi szertartások szerint összeeskette Sopu György és Morár Magdolna aranyági lakókat anélkül, hogy tőlük előzőleg a polgári esketést bizonyító tanúsítvány felmutatását kérte volna. Mint utólag kiderült, a pár csak az egyházi esketés után jelentkezett az anyakönyvi hatóságnál, hogy polgári uton egybekeljenek. Grozda ellen ezért eljárás indult s ma az aradi kir. törvényszék az 1894. évi XXXI. t. c. 23. paragrafusába fűtköző vétség miatt 100 korona pénzbüntetésre ítélte a lelkészt, aki azzal védekezett, hogy az esketési leveleket kérte a felektől, de azok azt válaszolták, hogy otthon felejtették. A büntetést a bíróság felfüggesztette.

§ Királysértésért elítélt ügyvéd. Budapestről jelentik: A Lukács-kormány idején erőshangu cikket irt Láncozi Simon dr. ügyvéd a Népszavába. A cikk, amely a köztársasági eszme térhódításával foglalkozott, Lukács László miniszterelnökségét is kritika tárgyává tette s azt állította, hogy gazságait a király palástjának védelme alatt követte el. Az ügyészség királysértés miatt pörbe fogta Láncozit, akit a mai tárgyaláson Nagy György dr. védett.

— Nem érzem bűnösnek magamat, mert a király személyét nem bántottam, — mondta a vádlott a tárgyaláson. — Lukács, ahányszor csak visszajött a királytól, telekürtölte a sajtót, hogy a felség őt kegyesen fogadta. Ez pedig nem lehet igaz, mert Európa első gavalérja nem fogadhatta őt kegyesen.

— Ha csak Lukács Lászlóval foglalkozott volna, az még nem lett volna baj, de őn a király személyét is belekeverte a dologba.

Ezután a perbeszédék következtek. A bíróság rövid tanácskozás után egy hónapi államfogházra ítélte Láncozit.

§ A korbácsos asszony. Budapestről jelentik: Az Aradon is jól ismert Magyary Alajos, a kinek különlegességi trafikja van, a múlt hónapban hirtelen elbocsátotta egyik alkalmazottját, Nánássy Károlyt. Másnap beállított a trafikba Nánássy Károly felesége s korbáccsal inzultálta Magyaryt. A büntetőjárásbíróóság 200 korona pénzbüntetésre ítélte az asszonyt s a büntetés végrehajtását felfüggesztette. A büntető törvényszék főlebbviteli tanácsa ma megsemmisítette a járásbíróóság ítéletét s Nánássynét tizennégy napi fogházra ítélte. A vádlottnő felebbezett.

§ Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Kato István körösbökényi kir. járásbíróági jegyzőt a gyulai kir. törvényszékhez helyezte át.

Jókai jeltelen sirja.

— A költő fejedelem halálának tiz éves fordulója. —

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, május 5.

Ma van Jókai halálának tizedik évfordulója. Ha a költő halála első jubileumán ki találna nézni sirjából s keresné a követ sirja felett, mely a hosszan álmódóznak egyszerre megmondaná, hogy ki, tévedten kellene visszateküdni sirjába. A sir fölött, amely a nagy költőt takarja, nincs emlék; közkatonás fejfa, rajta egyetlen egy koszoru. Itt fekszik Magyarország legnagyobb nemzeti írója.

Pontosan nem lehet megmondani, hogy történt az, hogy a Jókai sirja fölé még nem került emlék. Özvegye, aki érthetően a Jókai kultusznak él már a maga erejéből akart emléket emelni a sir fölébe. Azonban akiknek beleszólásuk van az ilyen ügyekbe, nagyon természetesen visszatartották, azzal, hogy a Jókai sirjára a nemzetnek kell emléket emelni, olyat, amelyet érdemel. Ahányszor az özvegy a maga kérelmével, vagy sürgetésével jelentkezett, mindannyiszor a nemzeti kötelességre való hivatkozással, újabb ígérettel elhárították az ő intézkedését.

Olyan helyről, ahol hivatali értesültségnél fogva erről a dologról pontosan tudnak, olyan helyről hallottuk, hogy épen a legutolsó időben a megoldás előtt állott a Jókai-emlék. Jókainé levelet irt Bárczy Istvánnak, amelyben a maga jogaira és kegyeletére hivatkozva, arra kérte, hogy tegyen valamit, hogy a sirra emlék kerüljön. Vagy csinálják meg valamiképen, hogy a nemzet vállalja magára az emlék felállítását, vagy engedjék meg, hogy ő csináltassa meg a sarkövet, olyat természetesen, amelyet a maga szerény anyagi viszonyaihoz képest állítani tud.

A polgármester a kérdéshez illő sok tapintattal és gyöngédséggel felelt a levélre. Meghívta magához az özvegyet és azt mondta neki, hogy beszélni fog ez ügyben Tisza Istvánnal. A miniszterelnök vállalta az ügyet és abban állapodott meg Bárczyval, hogy cselekedni fog. És ismerve a király szimpátiáját Jókai iránt, gondolt arra, hogy a gyűjtővet elsőnek a király fogja aláírni. A miniszterelnök kilátásba helyezte Bárczynak, hogy legközelebb felterjesztést tesz ez irányban Bécsben.

Hol rekedt most meg az ügy? El kell osztani Jókai sirja körül ezt a titokzatos buzávonát, amely nem tudni honnan nyeri erejét, s amely meg tudta akadályozni, hogy a nemzet véréből való, egyetlen írójának sirja fölé még mindig nem kerülhet emlék.

A vitás Vérmező.

(Nem törődik a birói ítélettel a hadtestparancsnok.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, május 5.

A minap mondta ki a járásbiróság, hogy a fővárosnak joga van használni a Vérmezőt. Az ítélet felelősségre való tekintet nélkül azonnal jogerőssé lett, ami azt jelentette, hogy a körülzárt területre az ítélet értelmében a fővárosi polgárság azonnal bevonulhatott. Tegnap és tegnapelőtt nagy tömeg, környékbeli gyerek foglalta el a hatalmas Vérmezőt, tegnap azonban vége szakadt a nagy szabadságnak. Szuronyos bakák jelentek meg a téren és kikergették az ott játszó gyerekeket. A katonaság ezzel a ténynyel azt dokumentálta, hogy a polgári biróság ítéletével nem törődik.

A különféle hatóságoknál más-más magyarázatát adják, hogy mi a magyarázata a katonaság látszólagos érthetetlen fellépésének. A rendőrség, amely maga is asszisztált a katonaságnak, ezt a felvilágosítást adta:

— A járásbirósági ítélet úgy szól, hogy a gyakorlatok és a gyepesítés ideje alatt a polgárságnak nem szabad használni a területet. Minthogy a Vérmezőn a gyep épen most van növényben és minthogy a gyerekek a tegnapi napon nagy területen direkt elpusztították a gyepet, nem tehetünk mást, minthogy honoráltuk egyrészt a katonaság álláspontját, másrészt a biróság ítéletét. Az eljárás után táviratot küldtünk a hadtestparancsnoksághoz és megkérdeztük, hogy meddig tart a gyepesítés, mert ha egész esztendőben gyepesítenek, akkor a főváros polgársága semmit se nyert a birói ítélettel.

Szabó Imre dr., a főváros tiszti főügyésze a konfliktus dolgában a következőket mondta:

— A tanács ma foglalkozott a kényes kérdéssel. Elhatározta, hogy sürgős átiratot intéz a belügyminiszterhez és közbelépését kéri. Egyidejűleg Terstyánszky hadtestparancsnokhoz is átir, hogy a király nevében hozott ítéletnek záros határidőn belül, lehetőleg három nap alatt tegyen eleget és ne hozza a fővárost abba a kényes helyzetbe, hogy kénytelen legyen birói végrehajtást várni. Ez azt a helyzetet idézné elő, hogy a birósági végrehajtó katonai karhatalmat venne igénybe. Így azután a katonaság szemben állana önmagával. Tudtommal Terstyánszky hadtestparancsnok jelentést tett Bécsben Kroatia hadügyminiszternek és utasítást kért a további eljárásra. Reméljük, hogy az ügy a biróság ítéletének és a mi jogainknak respektálásával békésen fog elintéződni. Mi most természetesen várakozó álláspontba helyezkedünk és várjuk a belügyminiszter úr közbelépését és a hadtestparancsnokság válaszát.

Az aradmegyei gazdasági egyesület jubileuma.

— Ezer gazda gyűlése. —

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 5.

Az aradvármegyei Gazdasági Egyesület május 3-án tartotta Aradon, a városligeti vendéglő nagytermében 50 ik rendes évi közgyűlését Zselenski Róbert gróf és Vásárhelyi József elnöke alatt, melyen az egyesületi tagok közül mintegy ezren vettek részt.

Zselenski Róbert gróf elnöki megnyitó beszédében többek között említést tett arról a mozgalomról, mely az utóbbi években a gazdasági kamarák felállítása érdekében indult meg. Szerinte azonban a gazdák érdekképviselőinek a kérdését sokkal célszerűbben meg lehet oldani a már meglévő vármegyei gazdasági egyesületek útján, csak a költségekhez való hozzájárulást kellene szabályozni és az egyesületeket hatósági jogokkal felruházni. A jövő évben lejáró vámszerződésekre vonatkozólag szükségesnek tartja, hogy a jelenleg érvényben levő agrár vámok, valamint kelet felől az élő állat behozatal tilalma továbbra is fenntartassék és a keleti országoknak engedélyezett hus kontingens ne szaporíttassék.

Végül megemlékezett a bor kezelése és forgalomba hozatala ügyében Ausztriában életbe léptetett újabb rendszabályokról, melyekért a jelenlegi kormány a magyar szőlőgazdák nagy hálaival tartoznak.

Ipolyi-Keller Iván ügyvezető titkár reflektálva az elnöknek a vámszerződésekre vonatkozó kijelentéseire, felhívta az egyesület tagjait, hogy a Magyar Gazdaszövetség által e tárgyban június hó 17-én Temesváron tartandó közgyűlésen minél nagyobb számban vegyenek részt.

Azután nagy vonásokban beszámolt az egyesület múlt évi működéséről s előterjesztette az egyesület zárszámadásait és a számvizsgáló bizottság jelentését. Kemény Szilárd titkár pedig jelentést tett az egyesületi tagok létszámában beállott változásokról, mely szerint a tagok száma a múlt évben ismét 123-mal szaporodott s előterjesztette a folyó évi költségelvi irányzatot. Végül a közgyűlés a három megüresedett igazgató választmányi tagsági helyet töltötte be.

Hamis használt butorok.

(Alkalmi vétel a gyászruhás özvegnél.)

— Ujfajta család.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, május 5.

A budapesti bünkrónikának egy új típusa bukkant fel az utóbbi időben a fővárosban, az úgynevezett butorcsalóké, akik éveken át háborítatlanul dolgoztak és csapták be a jóhiszemű közönséget. Ezek a butorcsalók hirdetés útján csalták hálójukba az embereket. Napilapok hasábjain ilyen hirdetéseket helyeztek el:

Alig használt paliszanderfa-garnitúra vidékre való költözködés miatt potom áron eladó.

Gyönyörű angol bőrgarnitúra hálalás miatt eladó.

Ezeknek a hirdetéseknek igen sokan hittek. Elmentek a jelzett helyre, ahol rendszerint egy gyászba töltött asszony fogadta a vevőket. Elmondotta, hogy a férje meghalt, ő pedig vidékre megy eladni és azért butorait eladja. A vevők természetesen egy pillanatig sem gondolhattak arra, hogy a gyászruhás özvegy üzletszerűleg foglalkozik butoreladással, mert abban a meggyőződésben éltek, hogy ke-

vésé használt butort kéz alatt olesón vásárolnak és épen ezért kifizették a kért árat. Pedig rendszerint sokkal rosszabb minőségű árut kaptak husz perccel drágábban.

Nemrégben egy magánhivatalnok és fiatal felesége egy ilyen apróhirdetés alapján akart butort venni. Elmentek a hirdetésben megadott címre és egy ebédlőgarnitúrát vásároltak. Amikor azután lementek a lépcsőkön, furesa dolgot láttak. Abból a lakásból, ahol ők a butort vették, már is kihordták a garnitúrát, lent egyik pincehelyiségből pedig szakasztott ugyanazt a butort kezdtek felhordani. A fiatal férjnek feltűnt ez a dolog, látta, hogy a bánatos özvegy iparszerűleg foglalkozik butoreladással. A vásárolt butort meg is becsülte és ekkor kiderült, hogy túlfizette az árut jóval, nemhogy olcsóbban kapta volna. Ezért ügyvédje, Földes Árpád dr. útján család miatt megtette a feljelentést a rendőrségen, ahová az utóbbi hetekben tizennyolc hasonló feljelentés érkezett. A rendőrség most razzitát tart a butorcsalók között, akik ellen a legszigorúbban fognak eljárni.

Kémkednek a bózások?

(Greén Nándor főkapitány rendelete.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 5.

Két esztendő óta annyi orosz és szerb kémeket vettek gyanuba és fogdostak össze a monarchiában, hogy ma már majdnem minden idegen embert kémkedéssel megbízott orosz, szerb, román, vagy montenegrói ügynöknek tartanak, ha Galicia és Dalmácia között akárhol megfordul. A belügyminisztérium époly buzgón foglalkozik a kémek nyomozásával, mint akár a hadügyminisztérium, amelynek végre is legtöbb oka van féltetni a hadititkokat.

A belügyminisztérium úgynevezett kémügyi osztályából egyre másra kelnek utra a kémek kutatására és ellenőrzésére utasító rendeletek. Az egyik újabb miniszteri figyelmeztetés alapján ma Greén Nándor főkapitány rendeletben hívta föl az aradi rendőrség valamennyi tisztviselőjét, detektívjét és rendőreit, hogy kísérik figyelemmel a macedon származású cukorka, bóza, gyümölcs és péksütemény-árusokat.

A főkapitány rendeletére — mint abban közli is — az adott okot, hogy a belügyminisztérium fölhívta és utasította ezeknek az idegen állampolgároknak a megfigyelésére, mert közöttük igen könnyen lehetnek veszedelmes kémek, akik nem épen szülőhazájuk, hanem más idegen államok megbízásából teljesítenek kémiszolgálatot.

Nyári időben Aradon évről-évre vagy két tucat barnaképű, bocskoros macedon fiu lézeng az utcán avval a jól ismert fakupával, amelyből borzalmat keltő „üditő” italcsordul pohárba a vásárló számára. Mások lehetetlen színű vörös, sárga és fekete cukordarabok ragadós tárkázat hureolják a nyakukban lógó kosárban. Ezentúl már nem lehet olyan ártalmatlannak tartani a derék bózásokat és cukros macedonokat: nem a biztos gyomorrontás terjesztőit keresik bennük, hanem a veszedelmes kémeket. És épen ezért nem tanácsos, ha a bózások ezután a katonaságnál keresnek „vevőkört” és átmerészkednek az Erzsébet-hídon. Az, olyan macedon, aki a vár közelében mászkál, két-szeresen kémkedésre gyanús: ki tudja milyen szerb vezérkari tiszt, vagy orosz őrgrof öltötte magára a bózás egyenruhát, hogy hadititkokat fürkészen, lerajzolja az aradi vár megvívhatatlan erősségeit.

HIREK.

Az első obstrukció a dumában.

(Kitiltott orosz szocialista képviselők.)

Távirati tudósítás.

Pétevár, május 5.

Rendkívül izgalmas ülés volt ma a dumában, ahol a radikális képviselők megkezdtek az obstrukciót. Az ülésen, amelyen a Goremikin kabinet valamennyi tagja megjelent, Rodzjanko elnök jelentette, hogy harminc képviselő indítványt tett, hogy halasszák el a költségvetés tárgyalását, amíg a szólásszabadságra vonatkozó törvényjavaslat törvényerőre emelkedik. Az indítványt elvetették, mire a szocialista képviselők elhagyták az üléstermet.

Goremikin ezután a szószékhez lépett, de a radikális pártok nem engedték szóhoz jutni. Az elnök azt indítványozta, hogy szigorúan büntessék meg a rendetlenkedőket és a szocialista és a munkáspárt nyolc tagjának tizenöt napi kizárását javasolta. A szóban lévő képviselők erre a szószékhez léptek és beszélni kezdtek, de az elnök megvonta tőlük a szót. A kizárási indítványt a дума elfogadta. Csemkeli képviselő, aki szintén a kizártak között volt, a szószéknél maradt és kijelentette, hogy nem hajlandó onnan távozni. Az elnök elrendelte a renitens képviselő eltávolítását, de az még a terembiztosnak sem engedelmesskedett, hanem továbbra is a szószéknél maradt.

Az elnök erre kijelentette, hogy a Ház méltósága iránti tiszteletből kénytelen az ülést félbeszakítani és felkérni Csemkeli képviselőt, hogy távozzék a teremből. Mikor a képviselő ennek a felszólításnak sem engedelmesskedett, az elnök és a képviselők kivonultak a teremből, ahol Csemkeli egyedül maradt benn. Ezután teremőrök jöttek be és távozásra szólították fel Csemkeli, aki így szólt:

— A brutális erőszaknak engedek.

Ezekkel a szavakkal kiment a teremből, majd az ülés rendben folyt tovább.

— **Milyen idő várható? A meteorológiai intézet jelentése.** Változékony idő várható, lényegtelen hőváltozással és helyenként zivataros esőkkel. — **Sürgönyprognózis: Változékony, enyhe, zivatarok.**

— **A király állapota.** Bécsből jelentik: A király állapotában egész nap tartott a javulás. Ófelsége ma már alig köhögött és igen jó étvágygyal evett. Este az orvosok megvizsgálták az uralkodót és örvendetes javulást konstataáltak állapotaiban.

— **Nem volt fagy Aradhegyalján.** Néhány nap óta az ország minden részéből arról érkeznek jelentések, hogy a májusi fagy nagy károkat okozott a szőlőkben és gyümölcsösökben. Az időjárás az egész országban hűvösebbre fordult, s így Aradmegyében is beállott az éjszakai hideg, amely azonban a szőlősgazdák nagy örömeire nem sok kárt okozott. Aradhegyalja jelentős szőlő termelő községeiben, így Apateleken, Gyoron, Opáloson egyáltalán nem is volt fagy, Pankotán és Világoson a hegyi szőlőkben szintén nem történt semmi kár, mindössze az alacsonyabb fekvésű kertekben észlelhető a dér nyoma a kár azonban itt is egészen jelentéktelennek mondható.

— **A pénzügyminiszter beszámolója.** Nagybecskerekéről jelentik: Teleszky János pénzügyminiszter. Nagybecskerek országgyűlési képviselője pünkösdkor ideérkezik és választói körében tölti az ünnepeket. Ugyanakkor fogja elmondani beszámoló beszédét is.

— **A hadtestparancsnok és a hasított szoknya.** Terstyánszky budapesti hadtestparancsnokról tudvalevően azt híresztelték, hogy ellensége a hasított szoknyának és adatta ki az azóta nyugalomba küldött bélafalvi Fekete Miklós térparancsnokkal a hasított szoknyaellenes rendeletet. Most egy budapesti hírlapíró beszélgetést folytatott az érdekes hadtestparancsnokkal, aki többek között ezeket mondta:

— Meg kell jegyezni, hogy a polgárság és a sajtó igen gyakran félreismer engem és arról én valóban nem tehetek. A hasított szoknyák ügyét is például nekem tulajdonították, pedig nekem ahhoz semmi közöm nem volt, azt egy másik ur csinálta, én akkor nem is voltam Pesten. Jól tudom, hogy az asszonyokkal nem jó kikezdeni. De nevetséges is volna ilyen kérdésekbe beleavatkozni. Dehogy törődöm én azzal, hogy a hölgyek milyen ruhában járnak. Hiszen a divat ellen rendeletet kibocsátani teljesen céltalan, mert a divat rendszeren akkorra meghal, a mire a rendelet elkészül. Hogy mennyire keresem a barátságot a publikummal, azt legutolsó ténykedésemmel is bizonyítani tudom. Egyik ezredünk zenekarát kivezényeltem a korzóra. Nem azért, mert a Hangliba járok, hanem azért, hogy élet legyen a korzón. Érezze jól magát a publikum és érezze jól magát ott a Budapestre kerülő idegen is.

— **A gyilkos grófnő férje.** Milanóból jelentik: Tapoló grófnő bünpörében a mai napon nem volt tárgyalás. A beidézett tanúk nagy tömege természetesen azért Oregliában tartózkodik és ki van téve a világ minden részéből összesereglett újságírók kérdészködéseinek. Egy újságíró ma beszélgetést folytatott Oggioni kapitánynak, a grófnő férjének szobalányával és házmesternőjével, akik elmondták, hogy a grófnő igen jószívű asszony volt és boldog házasságot élt az urával. A kapitány különben a tett elkövetése óta egészen visszavonult életet él, és legközelebb végleg máshova költözik. Környezete gyakran látja sirni, s a daliás katonára egészen megtörtött. A kapitány — mint mondják — erősen bizik neje felmentésében.

— **A komité a kismajtényi eliteltéről.** A román nemzeti komité, mint ismeretes, holnap Désen ülésre jön össze. A komitének ezt az ülését Pop Cs. István országgyűlési képviselő hívta össze, aki a kismajtényi lázadók szatmárnémetii főtárgyalása után, — amelyen mint védő, ő is megjelent — nyomban akitől indított az elitelt románok ügyében. Mint értesülünk, a komité holnapi ülésén a képviselő konkrét javaslatot terjeszt majd elő, miként lehetne segíteni az elitelték sorsán. A komité ülésének programja egyébként a következő: 1. Általános politikai helyzet. 2. Az új választói törvény, a kerületi beosztás, a szavazóköri kérdés. 3. Politikai program a nemzeti jogok védelmére és elnyerésére. 4. Barnuti Simon halálának ötven éves évfordulóján rendezendő ünnepély előkészítése. A tárgyszorozat valamely pontjában huzódik meg a hajdudorogi püspökség revíziójának kérdése is, amely a kismajtényi lázadók ügyén kívül legfontosabb tárgyalni valója a komitének.

— **A kereskedelmi államtitkár mandátuma.** Budapestről jelentik: Vargha Gyula kereskedelmi államtitkár esztörtéki választására a nemzeti munkapárt tagjai közül szerdán délelőtt számosan Kassára utaznak.

— **A delegációk ülése előtt.** Budapestről jelentik: A Bud. Tud. jelenti, hogy Stürgkh gróf osztrák miniszterelnök, Bilinszky közös pénzügyminiszter és az osztályfőnökök ma Budapestre érkeznek a delegációk tárgyalásaira.

— **Mozgalom a nagyváradi román püspökségért.** Budapestről jelentik: Mangra Vazul püspöki vikárius ma megjelent a képviselőház folyósóján, ahol sokan érdeklődtek nála a közte és Papp I. János püspök között az aradi zsinaton történt összeszólalkozásról. Mangra — mint a Keleti Úrtesítő jelenti — kijelentette, hogy ez az incidens elősegíti azt az évtizedes mozgalmat, hogy a nagyváradi vikáriátus püspökséggé fejlesztesse, amire nézve már sz. előzetes intézkedések megtörténtek. Kijelentette még a vikárius, hogy legközelebb a román hívők egy nagyobb küldöttsége fogja felkeresni a miniszterelnököt ebben a kérdésben.

— **Kossuth Ferenc betegsége.** Budapestről jelentik: Kossuth Ferenc állapotában az este folyamán nem állott be változás. Este megvizsgálta a beteget Müller Kálmán báró és megállapította, hogy a láz 37.1 fok. A beteg táplálékot a délután folyamán se vett magához. — Kossuth Lajos Tivadar, akit táviratilag értesítettek a betegség aggasztó fordulatáról, még nem érkezhetett meg, mert maga is beteg. Ma sürgönyözött, hogy megérkezésének idejét a következő órákban fogja tudatni. Bizonyos, hogy a vég igen közel van és a katasztrófát már csak csoda tolhatja ki. A beteg szervezetét teljesen megőrölte a kór és minden ellenállását megtörte. Kossuth környezete mindenre el van készülve.

— **Az Akadémia tagajánlásai.** Budapestről jelentik: A Magyar Tudományos Akadémiában a különböző osztályok ma ülést tartottak, amelyen a pályázatokat döntötték el, az új pályátételeket hirdették ki és megejtették a szavazásokat a holnapi nagygyűlésen ajánlandó új tagok tekintetében. A holnapi nagygyűlésen az első, irodalmi osztály Herczeg Ferencet huszonöt szavazattal tiszteletbeli tagnak, a második, történelmi osztály Pauler Gyulát negyvennégy szavazattal hét ellenében tiszteletbeli tagnak, Giesswein Sándort pedig levelező tagnak fogja ajánlani. Lersch Vilmos államtitkár nem kapott többséget, a Székfü Gyulára vonatkozó ajánlatot pedig visszavonták.

— **Magyar kém Romániában?** Bukarestből jelentik: A mai reggeli lapok híradása szerint a krajovai rendőrprefektus letartóztatott egy harmincöt éves magyar embert kémkedés gyanúja miatt. Vele együtt elfogtak két egyént, akikkel sűrűn érintkezett s mindhármukat Bukarestbe szállították. A lapok híradása szerint az illető osztrák-magyar közös hadseregbeli tiszt volt. Krajovában már hetek óta gyanakodtak rá, hogy kémvizitátort teljesít a most letartóztatott ember, aki egy Árpád nevű vendéglősnél lakott. Mikor egy izben nem volt odahaza, a rendőrség házkutatást tartott lakásán és különböző irásokat talált, amelyek a krajovai kaszányákra vonatkoztak. Nagyobb mennyiségű dinamitot is találtak az állítólagos tiszt-nél, akit épen akkor fogtak el, amikor szökni készült.

— **Rejtelmes öngyilkossági kísérlet.** Tegnap este a Szabadság-téren eddig ki nem derített módon öngyilkosságot követett el Glück Sándor aradi kereskedő. A fiatalember valószínűleg mérget vett be és félig eszméletlen állapotban a járőreket akadtak rá. A Szabadság-téren posztoló rendőr a rendőrségre vitte, ahonnan a kórházba szállították. A súlyosan sebesült kereskedősegédet kihallgatni még nem lehetett s így öngyilkosságának oka is ismeretlen.

— Aradi ügyvéd — pesti mozi főrészenyese címmel közöltük ma, hogy egy fővárosi bulvárlap hiradása szerint *Éles Béla dr.* az aradi Apolló-színház társtulajdonosa 300.000 korona értékű részvény vásárlásával főrészenyese lett a budapesti Apolló-mozgósínháznak. Miután a fővárosi lap adatai több helyen korrekcióra szorulnak, *Éles Béla dr.* a következők közlésére kért:

— A Projectográf részvénytársaság részvényeiből 698 darabot, 300.000 korona értékben, amely idáig Neumann József tulajdona volt, nem én vettem a magam részére, hanem az aradi Apolló színház vásárolt meg. Ezzel a vétellel nem történt a részvénytársaságnál alaptőkeemelés, mert a Projectográf tőkéje továbbra is az alapítás óta levő 700.000 korona marad. A részvénytársaság részvényesei sorába tehát az aradi Apolló nem azért lépett, hogy új tőkét adjon a Royal-szálló nagytermében tervezett mozgófényképszínház felállításához. Ehez a részvénytársaság elég tőkével rendelkezik. Arról, hogy a Projectográf múlt évi nyeresége mennyi volt, még nem lehet szólni, mert a mérleget csak most állítják össze. Végül megemlítem még, hogy Upor József kávé nem részenyese, hanem alkalmazottja a Projectográf részvénytársaságnak.

— A bajor király Sárváron. Csütörtök estére várják Sárváron III. Lajos bajor királynak és családjának megérkezését. A királyi családot a megye határán Békássy István főispán fogja üdvözölni, míg a sárvári állomáson Herbst Béla alispán fogadja a felségeket. Kedden, május 12-ikén a bajor király udvari ebédet ad, melyre a vármegye vezető emberei hivatalosak, vasárnap népünnepélyt rendeznek a királyi család tiszteletére.

— A hadsereg élelmezése. Budapestről jelentik: A közös ügyek tárgyalására kiküldött országos bizottság élelmezési albizottsága ma délután négy órakor Miklós Ödön elnökle alatt ülést tartott. Az ülésen megjelentek a közös kormány kiküldött szakértői. Előadó Okolicsányi László volt. A bizottság az élelmezési cikkek beszerzésének, valamint a katonai raktáraknak kérdését tárgyalta. A tárgyalások során alaposan megvizsgálták a hadügyi élelmezés rendszerét és végül az előadó elismerését fejezte ki a kezelés pontosságáért az intendaturának.

— Tábornok és újságíró párbaja. Madridból jelentik: Bulkuelle tábornok, egy vadászgyalogezred tábornoka és Per konzervatív lapszerkesztő között hírlapi polémiából kifolyólag ma párbaj folyt le, amelynél a szerkesztő súlyosan megsebesült.

— Megszüntetik az ochranát. Pétervárról jelentik: A belügyminisztérium tervezetet dolgozott ki az ochrana megszüntetésére, mert az utóbbi években nem vált be és kiderült, hogy az ochrana a korrupció és a zsarolás főfészke.

— Az államtitkár villája. Budapestről jelentik: Ma este fél hatkor kigyulladt Madarassy Gábor pénzügyi államtitkár Budakeszi-ut 73. szám alatt levő villájának tetőzete. Az első és második kerületi tűzoltóság vonult ki a tűz színhelyére, de mielőtt oltáshoz foghattak volna, a tetőzet már elégett. A kár nagysága és a tűz keletkezésének oka még ismeretlen.

— Elpusztult kikötő város. Londonból jelentik: Valparaiso chilei kikötővárosban rettenetes tűzvész pusztított, óriási károkat okozott. Az egész üzleti negyed, a legjelentékenyebb áruházakkal, pár perc alatt lángokban állott. A katasztrófának számos emberélet is áldozatul esett. Eddig negyven halottat huztak ki a romok alól. A sebesültek száma jelentékeny.

— Olcsóbb statisztikát! Budapestről jelentik: A képviselőház közgazdasági bizottsága ma délután Vojnich István elnökletével ülést tartott, amelyen résztvett Harkányi János báró kereskedelmi miniszter és Buday László dr., a Statisztikai Hivatal aligazgatója. Hoványi Géza ismerteti a központi statisztikai hivatal ez évi munkatervére vonatkozó miniszteri jelentést. Hantos Elemér azt kívánja, hogy a statisztikai évkönyveket népszerűbbé tegyék és olcsóbb kiadásokban bocsássák közre. Harkányi János báró utal arra, hogy a kérelmet teljesíthetőnek tartja, de nehéz keresztülvinni a statisztikai évkönyv formájának megváltoztatását. Intézkedni fog azért, hogy a felesleges részek elhagyásával népszerűbb kiadások bocsáttassanak közre. Az előadó jelentését végül a bizottság egyhangulag elfogadta.

— A Picard-cirkusz bemutató előadása. Noha az időjárás nem egészen kedvező, az esti órákban meglehetősen hűvös van, mindazonáltal zsúfolt nézőtér mellett tartotta meg a Picard cirkusz megnyitó előadását. Nem csoda, hogy a közönség előszeretettel keresi fel a nagyobb cirkuszokat, mert mindig újabb és újabb szinte hihetetlen mutatványokat lát. A Picard-cirkusz is bővelkedik ilyen attrakciókkal. Egyik produkció bámulatosabb, mint a másik. Az ember szinte csodálattal nézi Mlle Olivia szenzációs mutatványait a Globuson, The Cornett kiváló trapéz-művészeket, The 2 Hyks, a legügyesebb kerékpárosokat. (Eddig nőiől nem látott meglepő mutatványok.) Brothery Syras modern akrobaták, Dusek Artelli és Pauvló páratlan mókáju Augusztok stb. Minden egyes műsorszám meglepetésszámba megy. A gazdag műsort világ bajnokok mérkőzése követte. Ma este két pár mérkőzött: Hissmann Armin svéd és Katics Vladimir szerb birkozó, győztes Hissmann. Második pár Fritz Müller, Európa sampion és Tusnay Ferenc magyar birkozó, győztes Fritz Müller.

— Rotschild gróf. Bécsből jelentik: A Reichspost azt a szenzációs hírt közli, hogy a bécsi Rotschild legközelebb a magyar grófi méltóságot fogja elnyerni. A grófi rangra emelést a Reichspost szerint a minisztertanács már elhatározta és már csak őfelsége beleegyezése van hátra.

— Gyászemlékünnepegy. Deutsch Ignác hitközségünk volt érdemduz elnöke, az izr. árvaház megalapítójának elhalálozása évfordulóján május hó 6-án d. u. 6 és fél órakor a zsinagógában gyászemlékünnepegy tartatik, amelyre a hitközség t. tagjait ezennel meghívjuk. Az izr. hitk. előjárósága.

— Egy évtizedes cég végeladása. A Thökoly-téren lévő Streicher Farkas-cég, mely 16 éven keresztül volt városunk egyik legismertebb cége, megkezdte hatóságilag engedélyezett végeladását. Tizenhat éves fennállása alatt ugyancsak kiismerve Arad város közönségének ékszer iránt való finom érzését s így most a legszebb drága kövek, briliánsok, arany és ezüst áruk, órák stb. kerülnek végeladásra, miáltal most igazán hozzájuthat az aradi közönség szebbnél szebb dolgokhoz igen jutányos áron. Mikor ismét a rossz gazdasági viszonyokat kell okolnunk egy jól ismert cég megszűnéseért, egyben olvasóink jól felfogott érdekében hívjuk fel figyelmét ez alkalomra.

— Leégett község. Eperjesről jelentik: Sósujfalu községben ma tűz támadt, amely gyorsan terjedt. A közelben gyakorlatozó 5. és 67. gyalogezred egy-egy százada a községbe sietett és lokalizálta a tüzet, de még így is leégett tizenegy ház és tizenhat melléképület. A tűz keletkezésének oka ismeretlen.

— Adomány. Schwartz Dezső a Magyar Francia Bizottság R. T. tisztviselője Arad Gáj Szofer Juda orih. főrabbi síremlékére 4 koronát küldött, mely adományért ezután mond köszönetet Márton Jakab hitközségi elnök.

— Orvosi hír. Borsos Béla dr. megyei tisztii főorvos május 1-től lakik Maros-utca 8. szám alatt. 3012

— Női gummiköpenyek legjobb angol gyártmány, ára már 25 koronától kezdve rendkívül nagy választékban Radó Gyula áruházában. 2057

— Pap Lajos fogorvosi gyakorlatát Andrassy-tér 20. szám alól, Andrassy-tér 7. szám alá (Réthy ház, Minorita-templommal szemben) helyezte át. 2926

— Értesítem a nagyközönséget, hogy május hó 1-én az Andrassy-tér 15. szám alatt levő fényirodámot felhagyom, mely időtől Sztójkovits és Békés cég alatt csak Szabadság-tér 16. alatt működöm. — További szives pártfogást kérek kitünő tisztelettel Békés Jenő fényképész. 2507

— Gyermekkosci gyári raktár Fischer-féle Nagyáruházban Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt. Fischernél legfinomabb, legmodernebb és lelegegánsabb gyermekkosci 20%-al olcsóbbak lettek.

— Tavaszi újdonságok, elegáns kalapok, nyakkendők, harisnyák, uri fehérművek, zseb-kendők, gummikabátok, utazóspakák, az összes uri divatcikkek nagy választékban és legolcsóbban „Chic” uri divatüzletben Arad, Andrassy-tér 15. 1921

— Értesítés. Értesítem a t. közönséget, hogy keresk. szaktanfolyamomat május 3-tól Lázár Vilmos-utca 2., Földes gyógyszerár mellett áthelyeztem. Esti könyvelési tanfolyam. Nappali gépirási és keresk. tanfolyam. Engel Mór tanfolyamvezető. 657

— Fejfájás elmulasztására legjobb egy eredeti Kárpáti-féle fejfájás elleni pastilla, 1 üveg 12 adaggal 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél Kárpáti János gyógyszerárban Arad, Boros Beni-tér. 14

— Urak ruháikat olcsón és divatosan csak a posztó gyári raktárban szerezzék be Leichner és Fleischer Arad, Szabadság-tér 17. 2395

— Házbér könyvek Pichlernél Szabadság-tér 1. kaphatók. 2798

— Tavaszi divatlapok Kerpelnél. — Vidékiek bármily megbízással a Messenger-Boy vállalatához bizalommal fordulhatnak. Deák Ferenc-utca 8. Telefon 816.

TARKASÁGOK

(A gondos apa.) Egy volt aradi iparos úgy találta, hogy a kis fia nagyon vérszegény. Elküldötte a fiút az anyjával az orvoshoz, hogy megkérdezze: milyen módon lehetne kigyógyítani a gyereket. Az anya visszajött és ezt mondta:

— A doktor kijelentette, hogy a fiu elpusztul, ha nagyon sokat nem tartózkodik a levegőn. Ennek a betegségnek nincs más orvossága, mint a levegő.

Az apa derült arccal szöit:

— Hiszen ez nagyszerű. A fiu minden fél órában fog nekem sört hozni és így legalább állandóan a levegőn lesz.

(A rák hatása.) Most jött haza a francia Rivieráról egy aradi aranyifju s a barátainak gyorsan elújságolta tapasztalatait. Elmondotta például, hogy egyik ismerőse Nizzában egy ültőhelyében elvesztett a ruletten hatezer koronát s utiköltségért kellett hazatérve hoznia.

— Uraim, rémes drágaság van ott. Például egy rákleves majdnem negyven frank.

— Egy rákleves 40 frank? — mondta egy javithatatlan szóvicogyáros, aki szabadságideje alatt sohase szokott 300 koronánál többet elkölteni. — Akkor ha az ember négy-öt ráklevest megeszik, akkor már jöhet is vissza.

TANÜGY.

(—) Az aradi kereskedelmi iskolai érettségi. A közoktatási miniszter erre az évre érettségi biztosnak kirendelte az aradi községi és a lippai állami felső kereskedelmi iskoláknál Obetkó Dezső dr. tudományos egyetemá magántanár, jogakadémiai tanárt.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS

Ujaradi heti gabonavásár.
Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Ujarad, május 5.

Az eső elmaradása sok helyen katasztrófával fenyegeti a vetéseket, sőt vannak vidékek (Hidegkut, Fibus, Máslak stb.) ahol kiszántások voltak, mert a buza a csapadék hiánya miatt nem kelt ki, most tengerit vetettek helyébe.

A gabonaüzlet irányzata ellanyhult.

Elkelt a mai piacon:

400 mm. buza	27.60—27.80
600 mm. tengeri	13.40—13.41
Rozs	19.———
Árpa	15.———
Zab	15.———

Az árak száz kilogrammonként koronákban értendők.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Társrati tudósítás.

Budapest, május 5.

Készárú.

Amerika egy féllel magasabb. Kínálat, vételcédv gyenge, 10 ezer mm. 5 fillérrel olcsóbb.

Határidő.

	Déli sárlat	2 órai sárlat
Buza 1914. májusra	13.28—13.29	13.28—13.29
Buza 1914. októberre	12.17—12.18	12.15—12.16
Rozs 19.4. októberre	9.84—9.85	9.83—9.83
Tengeri 1914. májusra	7.32—7.33	7.25—7.26
Zab 1914. októberre	8.34—8.35	8.28—8.29

Az árak 50 kilónként számítva.

Budapesti értéktőzsde (május 5.)

Oestrák hitel	600.50
Magyar hitel	795.—
4% koronajáradék	81.05
Oestrák-magyar államvasut	725.—
Jelzálogbank	401.75
Lezámitolóbank	499.75
Hazai Bank	477.—
Magyar Bank	479.50
Kereskedelmi Bank	8625.—
Rimamurányi	835.—
Balgótarjáni	701.—
Köszüti Vasut	598.—
Városi Villamos	820.—

Bécsi értéktőzsde (május 5.)

Oestrák hitel	610.50
Magyar hitel	795.—
Oestrák-magyar államv.	700.—
Déli vasut	99.—

A Temesvári Lloydársulat terménycsarnokának hivatalos árjegyzése. (Árak 100 kilogrammonként korona értékben.) 1914. máj. 5. Buza 75 kilogrammos 24.80—24.90, 78 kilogrammos 25.00—25.10, 77 kilogrammos 25.20—25.30, 78 kilogrammos 25.40—25.50. Rozs (prima) 19.20—19.40, (közép) 18.80—19.00, Árpa (sertőző) —, (takarmány) 13.40—13.60, Zab (prima) 14.20—14.30, (közép) 12.30—12.40, Tengeri régi (magyar) —, új 12.90—13.00, (román) régi 13.70—13.80, új 10.30—10.50, Burgonya 100 kgr. (fehér) 6.20—6.30, (rózsás) 7.00—7.10.

Feladó szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Szerda, 1914. évi május 6-án:

G) Bérlet. C) Bérlet.

Itt először:

Az 555-ös rendőr.

Bohózat 3 felvonásban. Írta: Mc. Hugh Augustin. Fordította: Harsányi Zsolt. Rendező: Delli Lajos.

SZEMÉLYEK:

Travers	Delli Lajos.	Wilson	Barics Gy.
Be-ti-tó	Virág L.	Burtonné	Benkóné.
Stopp	Várnay Jenő.	Sonal	Komjáthy M.

Kézírtó este 8 órakor.

NYILTTÉR
Aspirin

tabletták
: fej és fogfájásnál, influenzánál, rheumánál stb. elismert fájdalomcsillapítószer. A valódi Aspirinnek sok az utánzata, azért kérjük, hogy az Aspirint „Bayer“ féle Aspirin tabletták alakjában szerezzék be. Eredeti csomagolás 20 tablettát 0,5 gr. 1 kor. 20 fill. Minden tablettán az Aspirin szó látható. Az Aspirin szó védjegyzett, tehát a törvények szerint más cég nem jogosult készítményeit Aspirin névvel megnevezni.

Értesítés.

Megrongált egészségünk arra készítetett bennünket, hogy sok évek során általunk vezetett üzletünkötől visszavonuljunk. Midőn ezt a kedvesen tisztelt vevőinkkel tudatjuk, nem mulaszthatjuk el, hogy a velünk szemben tanúsított jóakarataikat megköszönjük

Spielmann Áron és neje.

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük helybelli és vidéki n. b. vevőközönségünket, hogy a nyolc év óta fennálló fésű-, kefe- és pipere-áru üzletünket Riedl Ödön cég tulajdonos elhalálása miatt megszüntettük. Eddigi szíves pártfogásukat megköszönve, egyben értesítjük a n. é. közönséget, hogy fésűkészítő műhelyünket továbbra is üzemban tartjuk Kápolna-utca 10—11. szám alatt.

Tisztelettel
Riedl-család.

IGLÓFÜRED

gyógyfürdő (Szepesmegye)

vasuti állomás: Igló. (Automobiljárt.) Gyönyörű fekvéssel, fenyvesekkel körülvéve, teljesen védett fekvésű hely. Elsőrendű vizgyógyintézet az összes fizikai gyógyító eljárásokra. Inhalatórium, szénasavas fürdők, fekvőcsarnok, hízalókúra stb. Szórakozásokról gondoskodva. Kifőző konyha. Fürdőorvos Dr. Lorenz Hugó. Árak mérsékeltek. Tájékoztató leírást (prospektust) kívánatra küld Iglófürdő gondnoksága.

Uj menetrend.

Az Aradról induló és ide érkező, valamint az Aradot érintő 1914. május hó 1-től érvényes összes vonatok menetrendjét tartalmazó füzet kapható az

Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Ára 12 fillér.

Tennis-rakettek

a világhírű Siasenger-féle „Doherty“ a speciel „E. G. M.“ és Ideál, valamint a hasonló hirnévű Antiwet és más védjegyű eredeti angol rakettek 8 koronától kezdve nagy választékban.

Tenniszhálók,

eredeti Siasenger és Standard tennisz-labdák. Fűles és gummi

labdák.

A legkedveltebb Scrum és más védjegyű

footballok.

Football és futó-cipők. Óriási választék női kezításkákban, pénz- és szivartárcákban, utazó bőröndök, kalap kofferek és berendezett uti készletek, séta botok, valódi angol és francia illatszerek, bel- és külföldi piperecikkek, fésű- és kefe-árak s más háztartási árak. Mindebből óriási választék és olcsó árakban beszerezhető

HEGEDÜS
HIGYŰLA

cégnél
Aradon, Andrássy-tér 16. Telefon 506.

KNAPP SÁNDOR

festő, vegytisztító és fehérnemű gőzmosó intézete, ARAD. Intézet: MAGYAR-UTCA 26. szám alatt. Felvételi üzlet: WEITZER és KAZINCZY-UTCA sarkán. (A főpostával szemben.) Vidéki megbízásokat gyorsan és pontosan eszközölk.

Modern ruhafestés legújabb divatszinekre, minta után. — Ruhatisztítás vegyileg, száraz úton. — Továbbá csipke- és szövet-függöny, szörme, szőnyeg, butor-szövet, kézimunkák, keztük stb. stb. tisztítása és festése. — Több évi külföldi gyakorlat. 6641

A Tavaszi erős napsugarak és szelek ellen

arc- és kéz bőrnek megvédésére a leg-
hasznosabb az általános közkedveltségű
eredeti Kárpáti-féle

Benzoe Creme Ara 1 Kor.

és **Benzoe Tejszappan** Ara 70 fillér,

a mely szeplőket, arcfoltokat és minden
arc tisztátalanságot az arcról meglepő
gyorsan letisztít.

Készíti és postán szétküldi

Kárpáti János

gyógyszertára

Arad, Boros Béni-tér 15. sz.

6 Kor. értékű rendelésnél postaköltség
nem számítatik fel. 7031

Hehs-féle Vasaschinabor.

Szuverén szer vérszegénység, sápkor, szédülés
a vérszegénységből eredő idegbajok, idegroha-
mok, étvágytalanság, gyomorbántalmak, láz, ál-
talanos gyöngeség ellen páratlan vérképző és
vérjavító, biztos óvszer malárikus fertőzések és
infekciókból eredő megbetegedések ellen ugy
felnőtteknek, mint gyermekeknek. Ara 2 ko-
rona 40 fillér. — Készíti:

HEHS VILMOS

gyógyszertára

5187

ARADON, Batthyány-utca.

MEGHIVÓ.

Ez évi május hó 6-án és 7-én, szerdán és csütörtökön délután
5 órakor a Központi-szálló nagytermében (bejárat Salacz-utca)
az Általános Gázizzófény részvénytársaság előadónője

mintafőzéssel kapcsolatos

ELŐADÁST

tart, a gáznak a háztartásban való célszerű felhasználásáról.
Ezen előadásra van szerencsénk a n. é. közönséget tisztelettel
meghívni. — Különösen felhívjuk a hölgyközönség figyelmét e
fölötte tanulságos és hasznos előadásra, melyből minden ház-
tartásban előnyösen alkalmazható tapasztalatokat merithet.
Belépő-díj nincs.

Az aradi légszeszgyár.

Leitározás miatt felhagyott raktár folyton legobb és legszebb ernyő és francia fűzők.

NASSAN R.

ernyő- és fűző-különlegességi üzletében

Arad, Szabadság-tér 19. alatt,

már 1 K. 90 fillértől kezdve árusítanak el, ahol javítások és áthuzások is a leggyorsabban és legjutányosabban, szak-szerűen eszközöltenek.

2041

Menetrend.

Érvényes 1914. május hó 1-től.

Állomások	Sz.V.	Sz.V.	Sz.V.	Sz.V.	Sz.V.	Sz.V.	Sz.V.	Sz.V.	Sz.V.
	2	4	6	8	10	12	14	16	18
	II. III.	II. III.	II. III.	II. III.	II. III.	II. III.	II. III.	II. III.	II. III.
Arad-Radnai ind.		5:00	6:28	10:50	12:17	2:40	5:30	7:00	8:28
Uj-Mikélaka... ..		5:18	6:36	10:58	12:25	2:48	5:38	7:07	8:34
Mikélaka		5:11	6:39	11:01	12:28	2:51	5:41	7:10	8:37
Óthalom		5:21	6:49	11:10	12:39	3:00	5:50	7:20	8:47
Mondorlak		5:32	7:00	11:21	12:50	3:11	6:01	7:31	8:58
Mondorlak-Csicsér		5:33	7:03	11:24	12:53	3:14	6:04	7:34	9:01
Maroscsicsér		5:38	7:06	11:27	12:56	3:17	6:07	7:37	9:04
Szabadhely		5:38	7:16	11:37	1:06	3:27	6:17	7:47	9:14
Györök	4:40	6:06	7:34	11:55	1:24	3:45	6:35	8:05	9:32
Aradkövi	4:48	6:12	7:40	12:00	1:29	3:50	6:41	8:11	9:38
Kovási	4:53	6:21	7:49	12:09	1:38	3:59	6:51	8:21	9:48
Liváda	5:06	6:32	8:00	12:21	1:48	4:11	7:03	8:33	10:00
Világos	5:22	6:48	8:15	12:37	2:03	4:26	7:19	8:48	10:15
Galsa	5:31	6:57	8:24	12:46	2:12	4:35	7:28	8:57	10:24
Muszka	5:38	7:04	8:29	12:51	2:17	4:40	7:33	9:02	10:29
Pankota	5:47	7:13	8:40	1:02	2:28	4:51	7:44	9:13	10:40

Állomások	Sz.V.	Sz.V.	Sz.V.	Sz.V.	Sz.V.	Sz.V.	Sz.V.	Sz.V.	Sz.V.
	1	3	5	7	9	11	13	15	17
	II. III.	II. III.	II. III.	II. III.	II. III.	II. III.	II. III.	II. III.	II. III.
Pankota ... ind.		4:58	6:22	10:48	12:11	2:36	5:28	6:51	8:28
Muszka		5:08	6:34	11:00	12:23	2:48	5:38	7:07	8:44
Galsa		5:18	6:39	11:05	12:28	2:53	5:43	7:12	8:49
Világos		5:28	6:49	11:14	12:38	3:02	5:52	7:21	8:58
Liváda		5:38	7:04	11:29	12:53	3:17	6:07	7:36	9:13
Kovási		5:48	7:15	11:40	1:05	3:29	6:19	7:48	9:25
Aradkövi		5:58	7:24	11:49	1:15	3:38	6:28	7:57	9:34
Györök	4:48	6:03	7:29	11:53	1:20	3:43	6:33	8:02	9:39
Szabadhely	4:54	6:22	7:49	12:12	1:39	4:02	6:52	8:21	9:58
Maroscsicsér	5:04	6:32	8:00	12:22	1:49	4:12	7:02	8:31	10:08
Mondorlak-Maroscsicsér	5:07	6:35	8:03	12:25	1:52	4:15	7:05	8:34	10:11
Mondorlak	5:10	6:38	8:06	12:28	1:55	4:18	7:08	8:37	10:14
Óthalom	5:22	6:50	8:17	12:40	2:06	4:29	7:21	8:50	10:17
Mikélaka	5:31	6:59	8:26	12:49	2:16	4:38	7:30	8:59	10:26
Uj-Mikélaka	5:34	7:02	8:29	12:52	2:19	4:41	7:33	9:02	10:29
Arad-Radnai-ut érk.	5:41	7:09	8:36	12:59	2:26	4:48	7:40	9:09	10:36

Állomások	Sz.V.	Sz.V.	Sz.V.	Sz.V.	Sz.V.	Sz.V.	Sz.V.	Sz.V.
	102	104	106	108	110	112	114	116
	II. III.	II. III.	II. III.	II. III.	II. III.	II. III.	II. III.	II. III.
Arad (1) ... ind.	regg.	regg.	d. e.	d. e.	d. n.	d. n.	d. n.	d. n.
Pankota (1) ... ind.	—	5:00	6:28	10:50	12:17	2:40	5:30	7:00
	—	4:58	6:22	10:48	12:11	2:36	5:26	6:56
Györök piactér ... ind.	4:55	6:06	7:34	11:54	1:25	3:47	6:37	8:06
Ménés	5:03	6:14	7:42	12:02	1:33	3:55	6:45	8:14
Pálos	5:13	6:24	7:52	12:11	1:43	4:05	6:55	8:24
Pálosbaracka	5:21	6:32	8:00	12:19	1:51	4:13	7:03	8:32
Kalodva	5:29	6:39	8:07	12:28	1:58	4:20	7:10	8:39
Radna	5:40	6:50	8:18	12:38	2:09	4:30	7:20	8:49

Állomások	Sz.V.	Sz.V.	Sz.V.	Sz.V.	Sz.V.	Sz.V.	Sz.V.	Sz.V.
	103	105	107	109	111	113	115	117
	II. III.	II. III.	II. III.	II. III.	II. III.	II. III.	II. III.	II. III.
Radna ind.	d. e.	d. e.	d. e.	d. e.	d. n.	d. n.	d. n.	este
Kalodva	5:18	6:50	11:10	12:40	3:00	5:50	7:20	8:55
Pálos-Baracka	5:30	7:01	11:21	12:51	3:12	6:02	7:31	9:07
Pálos	5:37	7:08	11:24	12:54	3:19	6:08	7:37	9:14
Ménés	5:46	7:16	11:36	1:06	3:28	6:18	7:47	9:23
Györök piactér érk.	5:58	7:28	11:45	1:15	3:38	6:28	7:57	9:33
	6:08	7:32	11:51	1:22	3:44	6:34	8:03	9:39
Pankota (1) ... érk.	7:13	8:40	1:02	2:28	4:51	7:44	9:13	—
Arad (1) ... érk.	7:09	8:36	12:59	2:26	4:48	7:40	9:09	—

3800 bolgár

100 évnél idősebb! E balkán nép keménysége és ezen magas életkornak teljes erőben való elérése titka: a

„YOGHURT“ Ez egy tejből készülő, rendkívül táperejű és gyógyító hatással van; nagyon egyszerű a készítési módja, amellyel ropant olcsó, mert házilag előállítható tiszta tejből. — Irjon azonnal egy levelezőlapot **BAUMANN tejgazdasága, Nagyszében 2.** címre és ingyen kapja meg „A YOGHURT jelentősége mint táp- és gyógyszer” című füzetet. — Azonkívül kap 5 phloia „Baumann-féle YOGHURT-ferment“-et (elegendő 5 liter Yoghurt előállítására) és utasítást a bolgár Yoghurt készítéséhez, ha 1 korona 80 fillért is beküld bélyegeken vagy postautalványon.

9409

Láb- és kézizzadás

biztosan és leggyorsabban elmúlik, a „Peppo” folyadék és „Peppo” hintőpor segítségével.

Szárit! . . . Szagtalanít!!

Peppo folyadék ára használati utasítással 1 kor.
Peppo hintőpor 70 fillér.

Legfájdalmasabb tyuksz mértől

is 3 nap alatt mindenki megszabadul a Hájó-féle ANAGALLIN használatával. — Kezelése igen egyszerű, nem piszkít, nem ragadós.

A beszerzésnél vigyáznunk kell az ANAGALLIN szóra. Ára használati utasítással együtt 70 fillér.

Poloskák

kiirtására a legsikeresebben és teljesen csak a „Phenolsav“-val eszközölhető. A butorokat nem rontja, még a petéit is kiirtja. Ára 1 üvegnek 70 fill.

Legjobb fekete hajfestő

a „Melogen“. Egy pár perc alatt bármely haját, vagy bajuzt a legszebb állandó fekete színné lehet festeni anélkül, hogy a színt le lehetne mosni. Ára 2 korona. 741

A fenti szerek kap Hatók a készítőnél **Hajós Árpád** gyógyszer-tárában
ARAD, Andrassy-tér 22. sz.
Alapított 1836. évben az Aradmegyei Közkórház számára.

Nagymennyiségű

maculatura

jutányosan eladó.

Építetők figyelmébe

bizalommal ajánlom

Építészeti irodámat.

Elvállalok legelőnyösebb árban mindenemű új építések, átalakításokat és javításokat legjobb kivitelben.

2587

Klaity János képzett kőművesmester
Csutora-utca 34. sz.
(Varjassy Lajos utca sarok.)

785—914. tkvi szám.

Árverési hirdetmény-kivonat.

Dr. Dines Jakab körösbökényi ügyvéd által képviselt Guahoncz Takarékpénztár r. t. végrehajtónak Serb Szava és neje Csobá Serone koroknyai lakos végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a visszarverést 1200 korona tökéletesítés és járulékal behajtása végett a körösbökényi kir. járásbírósg területén levő Koroknya községben fekvő, s a koroknyai 181. sz. tkvben A. I. 3. sor. (297. 298/a.) hrsz. a. felvett 180. hássz. ház, udvar és kert 7. sor. 815/a. hrsz. a. felvett szántó 8. sor. 977/b. hrsz. a. felvett rét, 9. sor. 1089/b. hrsz. a. felvett szántóból álló ingatlanokra 775 kor. mint ezekben megállapított kikiáltási árban elrendelték és pedig Csoba István koroknyai lakos késedelmes árverési vevő költségére és veszélyére. Az árverést 1914. évi május hó 29. napján délelőtt 11 órakor fogják megtartani.

Az árverés a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverési szándékok kötelesek bántépénzzel a kikiáltási ár 10% át készpénzben, vagy az 1881. LX. tc. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnél letenni, hogy a bántépénznek elegendes bírói letétbe helyezésétől kikiáltott letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési fel-

tételeket aláírni (1881. LX. tc. 147., 150., 170. §§.; 1908. XL. tc. 21. §.).

Az aki az ingatlanért a kikiáltási áránál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléká szerint megállapított bántépénzt az általa ígér. ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni (1908. XLI. 25. §.)

Körösbökény, 1914. évi febr. hó 1. napján.

Kir. járásbírósg mint tkvi hatóság.
Zamaróczy s. k.

3000

kir. járó.

Uj villanyvilágítási vállalat

A n. é. közönséget értesítem, hogy kerékpár és mechanikai üzletemet **villanyvilágítási vállalattal** bővítettem ki. — Elvállalok mindenemű villanyvilágítási berendezéseket legutányosabb árakban úgy új épületeknél, mint a magánlakásokon.

GARTNER SAMU

villanyvilágítási vállalkozó és műszerész 8778

Arad, Weitzer János-u. 2. Telefon 751
Legnagyobb kerékpárraktár.

Üzletáthelyezés!

Értesítem a n. é. közönséget, hogy a mai naptól kezdve üzletemet a zsidótemplom épületéből az

Asztalos Sándor-utca 8. sz. alá

(volt Spielmann-házba) saját házamba helyeztem át. Üzletemben mindenféle déi gyümölcs, narancs, citrom, zöldség, ujdonság, főzelekek, kóser füstölt hú-, virsli, lipői túró, felvágott, legfinomabb gyümölcs-pálinkák; finom tearumok és ménesi butellás borok és kőbányai sör zárt palackokban kaphatók. — Dunai és tiszai halak naponta frissen állapítva fognak üzletemben elárulni. A t. közönséget felkérem, ha elő halakat óhajt vásárolni, úgy minden hét csütörtök délutánján szíveskedjek üzletembe elfáradni, ahol az érkezett halakat elő állapotban megtekintheti. — Szíves pársz. esedezem. Kiváló tisztelekkel 2861

Lutwák József

Asztalos Sándor utca 8 sz.

Az Árpád-téri üzletberendezéséért.

10422—914.

Pályázati hirdetmény.

Az 1914—15. tanév kezdetével hivatásos honvéd állatorvosi tisztviselőkké való kiképzés céljából, 5. egyévi önkéntessé még fel nem avatott pályázó a m. kir. budapesti állatorvosi főiskolába az alább felsorolt feltételek mellett felvétetik.

A tanév szeptember hó 1 én kezdődik.

Felvétel csakis az 1-félévre történik.

A pályázó legmagasabb kora a 20. életév, legkisebb testmagassága 164 cm lehet.

A felvétel a m. kir. honvédségben teljesítendő hét évi tényleges honvéd állatorvosi szolgálat kötelezettségével van egybekötve.

A honvéd állatorvosi akadémikusok tanulmányidejük alatt a Ludovika Akadémia honvéd akadémikusokhoz (G-22. jezesű szolg. köcsy hasonló módon a honvédelmi tárca költségén együttesen helyeztetnek el, élelmeztetnek, ruháztatnak, szereltetnek, fel és látatnak el-fegyverrel.

Az akadémikusok a tandíjak, az előszigorlati és szigorlati díjak, valamint a látogatási bizonyítvány és az állatorvosi oklevél kiállításáért járó díjak fizetése alól fel vannak mentve.

Az állatorvosi tanulmányok befejezésére a záros határidőt a honvédelmi minster akként állapítja meg, hogy az állatorvosi akadémikusok a 4. évi tanév befejezése után, még a szigorlat letételéig illetőleg az állatorvosi oklevél megszerzéséig azonban hat hónappal nem tovább, az intézetben maradnak.

A záros határidőnek rövid időre terjedő meghosszabbítását különös

méltány ást érdemlő esetekben-kivételesen a m. kir. honvédelmi minster engedélyezi.

A sajátkezűleg írt és kellően felbélyegzett folyamodványokat a honvédelmi minsterhez csimézva, július hó 1-ig (a Horvát-Szlavonországok területén fekvő iskolák tanulói részéről július 15-ig) a m. kir. budapest I. honvéd kerületi parancsnoksághoz kell benyújtani.

A folyamodványoknak közvetlenül a honvédelmi minsterhez való beküldése nincs megengedve. Az így beérkező kérvények tekintetbe nem vehetők.

A kérvényhez a következő mellékleteket kell csatolni:

a) a pályázati magyar állampolgárságát igazoló honossági bizonyítványt, melyben a községi illetőség is kiteendő.

b) a keresztlevelet vagy születési bizonyítványt (születésanyakönyvi kivonatot.)

c) a nőtlenségét bizonyító igazolványt,

d) az erkölcsi bizonyítványt (ilyennek tekinthető az iskolai bizonyítvány, ha abban megfelelő adatok hiányzanak, vagy az érettségi bizonyítvány kiállítására óta 6 hónappal hosszabb idő telt volna el, akkor egy erre hivatott hatóság rendőrhatalósága vagy községi előjáróság által kiállítandó erkölcsi bizonyítvány csatolandó, mely utóbbi esetben annak igazolása is szükséges, hogy a pályázati időközben mivel foglalkozott és hol tartózkodott.)

A folyamodvány a honvéd orvosi bizonyítvány és a kötelező nyilatkozat egykoronás a többi melléklet, ha még nincsen rajtuk bélyeg egyenként 80 filléres okmánybélyeggel látandók el.

A c) és d) alatti bizonyítékok együttesen egy okmányban is szolgáltatathatók.

e) a himlőtöltési bizonyítványt (ezt azonban csak akkor, ha a beoltás a honvéd (katona) orvosi bizonyítvány nem igazolná,

f) a hadi szolgálatra való testi alkalmasságot igazoló honvéd-(katona) orvosi bizonyítványt.

g) a valamely a főgimnázium vagy főreáliskola utolsó négy osztályáról szóló bizonyítványokat és az ily középiskolán sikerrel letett érettségi vizsgálatról szóló bizonyítványt.

h) egy kötelező nyilatkozatot arról, hogy az állatorvosi tanulmányoknak a kincstár költségén történt végzése fejében, 7 évi tényleges honvéd állatorvosi szolgálatot köteles teljesíteni.

A kötelező nyilatkozat nagykoru kiállításának névaláírása bíróság vagy közjegyzőileg hitelesítendő, kiskorúság esetén a kötelezőhöz még az atyának vagy gyamnak, továbbá az elvállalt kötelezettség fontosságára való tekintettel a gyámhatóságnak beleegyezése is csatolandó.

A pályázók utiköltségét állandó tartózkodási helyéről Budapestre az államkincstár fedezi.

Minden egyéb költség élelmezés, podgyász, fuvar stb fedezésére minden pályázó napi 8 korona átalányt kap.

A honvéd állatorvosi akadémikusok állatorvosokká (XI. rangosztály) való kinevezése és a m. kir. honvédséghez való beosztása, közvetlenül az állatorvosi oklevél elnyerése után fennálló külföldi rendelkezések szerint történik.

Minden egyes honvéd állatorvosi akadémikusnak tehát lehetőség van nyújtva arra, hogy a saját vagy hozzátartozóinak anyagi áldozata nélkül, honvéd szolgálatára a rendszerezett törzs főtörzs állatorvosi rendfokozatba (VIII, illetőleg VII rangosztály) juthasson.

Budapest, 1914. évi április havában.

A m. kir. honvédelmi minster.

Meg akar szabadulni végleg a RHEUMÁTÓL?

A rheuma nagyon elterjedt, kínzó betegség, gazdagot, szegényt egyáltalán nem kímél, épp úgy felkeresi aldozatát a konyhában, mint a kastélyban. Nagyon sokféle alakban mutatkozik a fájdalom és sok oly betegség, melyet ekesz más néven neveznek, nem egyéb rheumánál.

Gyakran rheumatikus és csúszos megerezedéseknek folyamatosan egyrészt a végtagokban és ízületekben érzett fájdalmak, megdagadt, tagok, e görbült kezek, lábak, rándatózások, szurások és húzás a különféle testrészekben, sőt a szemek zsyeng sége is az.

Amely különböző alakban nyilvánul ezen betegség, éppoly sok mindenféle gyógyeszközt, szert, kendőt, stb. kinalnak fel a szenvedő emberiségnek.

Ezen szerek legnagyobb része nem hoz gyógyulást, legfeljebb rövid időre nyújt enyhülést, de máskézt ártalmak is lehetnek, mert elrontják a gyomrot és meztámadják a szívet.

Ami mi Önnek most ajánlunk, az természetesen nem mesterségesen előállított gyógyszer.

Oly szer, melyet a természet maga nyújt a szenvedő emberiségnek.

Ezen gyógyszer ma már oly nagy keresletnek örvend, úgy, hogy nemcsak a legjelebbek, hanem a betegek közvetlen kívánsága folytán ezen csodaként ható természetes gyógyszer az egész világon mindenütt lelkes híveket szerzett.

Mi biztos gyógyulást nyújtunk Önnek, mert a mi szerünk mindazon tulajdonsággal bír, melyeket a legregibb idő óta a emberi szervek és vértartók számára gyógyhatásúnak ismertek meg. A mi kuránk mindenhova behatol, a bőrt, izmokat, idegeket sőt a becső szerveket is éri.

Hogy még több hívet szerezzünk e szernek, elhatároztuk, hogy mi dünknek, aki hozzák fordul, teljesen ingyen és bérmentve küldünk ta ulságos és rendkívül érdekes leírásait egy szabadgot. 9363

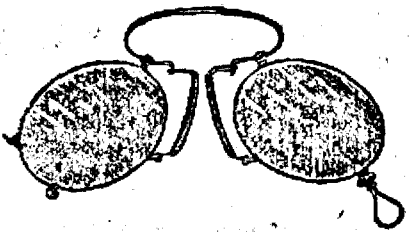
Akinek tehát fájdalmai vannak, de aki gyorsan, természetes módon es teljesen veszélytelenül oldjuk szabadulni akar, még ma írjon az alant címre; ez nem kárul semmibe és csak hasznára lehet! Tehát írjon a leíró „Gyógyszertár.” Névizfürdő Zalamegye 213. szám. 9363

Helybeli és vidéki vevőimet van szerencsém tisztelettel értesíteni hogy, **uri-szabó üzletemet** május hó 5-től

Deák Ferencz-utca 40. szám alá, (dr. Winter-ház) helyeztem át.
Telefon 652. szám. .: BRAUN M. uri-szabó.

Grosz Sándor

szakoptikus Arad, Szabadságtér 17. szám földszint udvarban.

Ajánlom a n. é. közönség szíves figyelmébe szépen berendezett és dusan felszerelt optikai raktáramat, továbbá első osztályú üveg- és valódi hegyi kristály lencséimet.

Készítek mindennemű szemüvegeket, orrcsipeset és lorngett, ugyancsak szemüvegeket orvosi rendelés szerint a legpontosabban.

Elvállalok optikai javításokat és vidéki rendeléseket pontosan és olcsóbban mint bárhol. 8001

306—1914. végr sz.

Árverési hirdetmény

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. törvényszéknek 1914. évi 1815. számú végzése következtében Dr. Papp Janos ügyvéd által képviselt Lugošan Miksaé javára 80 korona s jár. erejéig 1914. évi február hó 6-án fogantatott kielégítési végrehajtás után le- és felülfoglalt és 680 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: lovak, kocsik, felülfoglalt nyilvános árverésen eladtnak.

Ezen árverés Bienenstock József 60 k. és Kovacsilber Béla 88 k. követelése s jár. erejéig is elrendeltetik.

Mely árverésnek a kbökenyi kir. járásbíró 1914. évi V. 124/2 számú végzése folytán 80 korona tőkekövetelés, ennek 1913. évi december hó 29. napjától járó 6% kamatai, 3/3% váltóúji és eddig összesen 48 kor 40 fill.-ben bírósággal már megállapított költségek erejéig, Körösbökenyben az adós lakásán leendő megtartására 1914. évi május hó 7-ik napjának d. u. 3. órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-al értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Körösbökeny, 1914. évi április hó 19. napján.

2999 Walder Izsák,
kir. bír. végrehajtó.

Első Aradi Piskotagyár

ARAD, Radnai-ut 23. sz.

Ajánlja állandóan friss fagyalt ostyáit (Wafferleket) Cső ostyáit (Hollipniket) 50 drb csomagolásban, izléses kivitelben csomagonként, illetve cartononként kor. 1.10 fillér.

Ugyancsint általánosan elismert kitűnő vaniliás piskotáit 75 drb cartonban kor. 1.—. Nápolyi szeleteit 140-es dobozokba kor. 2.—.

Kereskedőknek, cukrászoknak és kávéosoknak előnyös árban számítom.

Vidéki megrendeléseket pontosan teljesítek.

Telefon 812.

Telefon 82.

Szíves megrendeléseket kérve

teljes tisztelettel:

2745

DOBOZY I.

Villany- és gáz-

berendezéseket olcsón elvállalok. Nagy raktár modern osillárokban, asztali lámpákban, villany, gázszólámpák és izzótestek, üvegek, prizmak, rojtok és minden e szakmába vágó cikkekben mér-ékelt árrakkal. Költségvetések díjmentesen. Városl és megyei telefon 627.

Kiváló tisztelettel

Návrády Ede

villany és gáz-szerelő
Arad, Boros Beni-tér 9. szám.

Muhar- és bükköny-széna

eladó.

Flórián-utca 6b. szám
3. ajtó. 8032

Bérma ajándékokat

arany-, ezüst- és ékszerárgyakban ajánl

Farkas-Streicher

Arad, Tököly-tér (Katalin-fürdő épülete)

A apittatott 1898.

Olcsó árak.

Olcsó árak.

Varga D. Dani Füző és ernyő különlegességek készítője

Arad, Andrassy-tér 20. Központi szálló mellett. Telefon 808.

Apró hirdetések.

HÁZASSÁG.

Független,

szép fiatal orosz hölgy 150.000 kor. hozomány, később még nagyobb örökség, azonnal férjhez menni óhajt. Vagyoni, vallás mellesleges, de csakis komoly ajánlatokra válaszol. „Hymen,” Berlin, Elisabethstrasse 66. 2950

LEVELEZÉS.

„Toni”

levél ment. 3011

OKTATÁS.

Engel Keresk. Szaktanfolyama. Lázár Vilmos-utca 2. Földesgyógyszertár mellett.

Gépirás. Gyorsírás. Könyvvitel. Keresk. számtan Helyesírás. A május hó elején kezdődő nyári három hónapos tanfolyamra beiratkozások még elfogadtnak; Lázár Vilmos-utca 2. az új helyiségekben. Gyakorlati képzés keresk. és ügyvédi irodák részére. Díjtalan állásközvetítés. 651

ALKALMAZÁST NYER.

Egy ügyes

mindenes leány magas fizetéssel felvétetik, Dr. Vágó gyi Fábán-u. 6/a. 3081

ALKALMAZÁST KERES.

4 polgárit végzett

fiatal ember, ki jelenleg is alkalmazásban van, irodai alkalmazást keres, június 1-re. Cím a kiadóhivatalban.

Deutsches Fräulein

sucht Stelle zu 1-2 grössern Kindern. Adressen abzugeben in der Administration. 3015

Fiatal asszony

száraz dadának ajánkozik. Cím Béla-tér 1. 8035

Egy szobaleány

és egy szakácsnő azonnali belépésre állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 2986

KIADÓ LAKÁS.

Kiadó

2 szobás utcai lakás augusztus 1-re. Péter-utca 2/b. 2900

Külön bejárata

elegánsan berendezett szobák villanyvilágítással, aonnal kiadó. Kápolna-u. 8. 3009

Kiadó lakás.

Egy 3 szoba, konyha, előszoba, fürdőszoba és mellékhelyiségekkel álló lakás villanyvilágítással augusztus 1-re kiadó. Bővebbet Flórián-u. 14. 2960

4 szobás

földszinti lakás gróf Apponyi Albert-ut 8. sz házban, központi melegvíz fűtéssel f. év november 1-re kiadó. Bővebbet Frick, telefon 329. 3018

3 szobás

utcai lakás fürdőszobával, zárt folyósóval augusztus usra kiadó, Kősep-utca 18. 8010

Szép utcai lakás

azonnalra kiadó, Batthyány-u. 16. sz. alatt. Bővebbet Fankelstein József irodájában, Petőfi-utca. 2349

INGATLAN.

Lucernás

bérbeadó. Bővebbet Pöltenberg Ernő-u. 8. földszint. 2944

Házeladás

Urbán Iván-utca 88 számú (volt Fejzeze-u.) saroktelek és ház, könnyű feltételek mellett, szabad kézből eladó. 2479

Kapa-u. 19/a

számú ház eladó. Bővebbet Zombori fodrásnál, Forray u. 2960

ÜZLETEK.

Eötvös-utca 12. ss.

házamban több üzleti helyiség lesz kiadó. Bővebbet Igaz Sándor ékszerésznél Minorita-palota. 2925

Jóforgalmu

korcama és üzlethelyiség külön teremmel együtt, kiadó. Cím a kiadóban. 1501

Eladó

egy jóforgalmu korcama, szállodai egyútt családi okok miatt érdeklődni lehet Pecska-ut 3 2985

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Házbár

könyvek kaphatók Pichler Sándor könyv- és papír kereskedésén Arad, Szabagság tér 1 sz. 2791

Egy doboz

100 darab hártyalon levélpapír, 50 papír és 50 selyempapír belésű boríték egy koronáért kapható Inguss I. és Fia könyv- és papírkereskedésében. Telefon 517. 1941

Eladó

gazdasági eszközök u. m. szeker, ekek, lógereblék, vetőgépek, trieur, rosta. Értekezhetni lehet: Krizsán Sándor birtokosnál, Lovarda utca 1. Ati la-tér sarok. 2675

KÜLÖNFÉLE.

Értesítem

a nagyérdemű közönséget, hogy Aradon, a Fábán Gábor u ca 11. sz. alatt levő Moruzt fé e mosó és vasaló intézetet avattem. Elvállalok olcsó árért minden szakra vágó munkák készítését. Kiváló tisztelettel Varga Antal é. 2882

Üzlet áthelyezés!

Miután házamban lévő bolthelyiségemben volt köcsönkönyvtáramat beszünttettem és a többi árucikkeket, ugymint hangjegyeket, hangszerkeleleket, leveipapirokat, névnapi és újévi felkösöntő kártyákat, szentképeket, nagy mennyiségben író- és rajzszereket, citra és cimbalom hurokból álló arukat a most is fennálló és du an felszerelt zongorarakartáram melletti helyiségbe áthelyeztem és azokat mélyen leszállított árban az új helyiségben árusítom. Krispin József, Deák Ferenc-utca 28. 3088

Eserjőfi

gyomor elixír. Emésztési zavarok, étvágytalanság, felfúvódás, gyomorégés, émelygés, hányás, hánytenger, szédülés, gyomorgörcsök, székrekedés, bélrenyheség, bélérgek (giliszták) bélbacteriumok ellen. Ára 1 és 2 korona Raktárak Hehs Vilmos gyógyszerháza Aradon, Batthyány-utca és gutori Földes Kelemen gyógyszerháza Aradon, Deák Ferenc utca. 5180

Szőrmék, ruhaneműk,

szőnyegek megóvására ajánlunk molykeveréket 20 és 40 filléres c omagokban, legfinomabb resublimált Naftalint, kiló 1 korona. Terpentín olajat kiló 2 korona. Pachsuli levelet, kiló 8 korona. Rovarport szoró dobozokban 20 fillér. bádog dobozokban 80 és 60 fillér. Légy irtó szereket, légyfogókat, Zacnerint, stb. Földes gyógyszerháza Deák Ferenc-utca, Hehs Vilmos gyógyszerháza Batthyányi-utca. 1224

Selyempapírral bélelt

100 és 100 levélpapír és boríték fehér vászon,

100 és 100 levélpapír és boríték kék vászon,

100 és 100 levélpapír és boríték szürke vagy orém vászon,

korona 3 korona

Jámbor Antal

papírüzletében,

Andrássy-tér 3.

Tabajdi-utcai oldalon. 1221

Kalmár József

villanykerelő

Arad, Salmaz-utca 8. sz

Telefon 242. Telefon 241

Ajánlja

költőzködők figyelmébe

villanyos világítást berendezéseket, villanyos csengő- és telefon berendezéseket s minden e szakmába vágó munkát pontos és gyors munka. 481

Raktáron tart:

Villanyos csillárakat, villanyos fűszedényeket, villanyos vasalókat, villanyos hajszárítószerkezeteket, Wolfgram lámpákat és mindennemű villanyos cikkeket. 451

Valódi brünni szövetek

az 1904. évi törvény és nyári előírások szerint
 • Egy szövetegység 7 kor. 3. 10 m. hosszú • 1 szövetegység 10 kor. 3. 10 m. hosszú • 1 szövetegység 15 kor. 3. 10 m. hosszú • 1 szövetegység 17 kor. 3. 10 m. hosszú • 1 szövetegység 20 kor. 3. 10 m. hosszú

Egy szövetegység köztéri szövetekhez 20-25 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 25-30 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 30-35 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 35-40 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 40-45 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 45-50 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 50-55 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 55-60 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 60-65 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 65-70 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 70-75 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 75-80 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 80-85 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 85-90 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 90-95 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 95-100 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 100-105 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 105-110 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 110-115 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 115-120 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 120-125 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 125-130 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 130-135 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 135-140 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 140-145 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 145-150 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 150-155 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 155-160 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 160-165 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 165-170 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 170-175 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 175-180 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 180-185 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 185-190 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 190-195 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 195-200 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 200-205 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 205-210 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 210-215 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 215-220 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 220-225 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 225-230 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 230-235 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 235-240 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 240-245 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 245-250 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 250-255 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 255-260 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 260-265 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 265-270 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 270-275 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 275-280 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 280-285 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 285-290 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 290-295 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 295-300 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 300-305 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 305-310 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 310-315 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 315-320 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 320-325 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 325-330 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 330-335 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 335-340 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 340-345 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 345-350 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 350-355 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 355-360 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 360-365 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 365-370 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 370-375 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 375-380 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 380-385 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 385-390 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 390-395 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 395-400 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 400-405 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 405-410 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 410-415 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 415-420 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 420-425 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 425-430 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 430-435 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 435-440 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 440-445 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 445-450 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 450-455 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 455-460 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 460-465 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 465-470 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 470-475 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 475-480 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 480-485 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 485-490 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 490-495 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 495-500 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 500-505 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 505-510 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 510-515 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 515-520 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 520-525 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 525-530 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 530-535 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 535-540 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 540-545 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 545-550 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 550-555 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 555-560 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 560-565 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 565-570 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 570-575 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 575-580 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 580-585 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 585-590 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 590-595 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 595-600 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 600-605 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 605-610 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 610-615 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 615-620 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 620-625 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 625-630 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 630-635 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 635-640 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 640-645 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 645-650 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 650-655 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 655-660 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 660-665 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 665-670 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 670-675 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 675-680 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 680-685 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 685-690 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 690-695 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 695-700 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 700-705 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 705-710 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 710-715 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 715-720 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 720-725 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 725-730 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 730-735 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 735-740 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 740-745 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 745-750 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 750-755 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 755-760 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 760-765 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 765-770 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 770-775 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 775-780 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 780-785 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 785-790 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 790-795 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 795-800 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 800-805 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 805-810 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 810-815 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 815-820 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 820-825 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 825-830 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 830-835 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 835-840 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 840-845 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 845-850 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 850-855 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 855-860 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 860-865 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 865-870 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 870-875 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 875-880 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 880-885 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 885-890 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 890-895 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 895-900 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 900-905 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 905-910 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 910-915 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 915-920 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 920-925 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 925-930 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 930-935 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 935-940 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 940-945 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 945-950 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 950-955 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 955-960 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 960-965 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 965-970 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 970-975 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 975-980 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 980-985 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 985-990 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 990-995 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 995-1000 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1000-1005 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1005-1010 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1010-1015 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1015-1020 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1020-1025 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1025-1030 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1030-1035 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1035-1040 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1040-1045 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1045-1050 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1050-1055 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1055-1060 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1060-1065 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1065-1070 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1070-1075 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1075-1080 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1080-1085 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1085-1090 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1090-1095 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1095-1100 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1100-1105 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1105-1110 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1110-1115 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1115-1120 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1120-1125 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1125-1130 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1130-1135 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1135-1140 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1140-1145 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1145-1150 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1150-1155 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1155-1160 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1160-1165 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1165-1170 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1170-1175 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1175-1180 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1180-1185 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1185-1190 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1190-1195 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1195-1200 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1200-1205 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1205-1210 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1210-1215 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1215-1220 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1220-1225 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1225-1230 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1230-1235 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1235-1240 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1240-1245 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1245-1250 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1250-1255 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1255-1260 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1260-1265 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1265-1270 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1270-1275 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1275-1280 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1280-1285 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1285-1290 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1290-1295 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1295-1300 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1300-1305 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1305-1310 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1310-1315 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1315-1320 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1320-1325 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1325-1330 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1330-1335 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1335-1340 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1340-1345 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1345-1350 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1350-1355 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1355-1360 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1360-1365 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1365-1370 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1370-1375 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1375-1380 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1380-1385 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1385-1390 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1390-1395 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1395-1400 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1400-1405 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1405-1410 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1410-1415 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1415-1420 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1420-1425 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1425-1430 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1430-1435 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1435-1440 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1440-1445 K-ot, szövetegység köztéri szövetekhez 1445-1450 K-ot, szövetegység köztéri szövetek

Lázár Jenő

Fogtechnikai terme

ZRINYI-UTCA, Br. BOHUS PALOTA II. KAPU.
Szabad lifthasználat. Telefon 993. szám.

vizsgázott fogtechnikus.

Foghuzás. Műfogak. Fogtömés.

Hatóságilag engedélyezett végeladás.

Arany, ezüst ékszerek, órák, drágakövek minden elfogadható árban üzlet megszűntetése végett kiárúsíttatnak.
A berendezés olcsón eladó.

Farkas Streicher J. Arad, Tököly-tér 1.

RADÓ GYULA

NŐI FELÖLTŐ ÁRUHÁZÁBAN

ARAD.

KOSZTÜM UJDONSÁGOK

cottelen, pepita és más divatszövetekből
legjobb szabás már 35 koronától kezdve.

Legújabb divatu női felöltők

Rövid divatfelöltő,
Sportkabátok,
Selyem felöltők,
Fehér kabátok,
Gyermek felöltők,

Leányka ruhák,
Bluzok,
Pongyolák,
Aljak,
Lüster- és gummiköpenyegek

rendkívül nagy választékban.

Gyászruhák és gyászbluzok.

Szabott árak!

Telefon 238.